

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
Кафедра міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

Кваліфікаційна робота бакалавра

на тему: **«РОЛЬ МІЖНАРОДНОЇ ЛОГІСТИКИ У ЗОВНІШНІЙ
ТОРГІВЛІ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА НІДЕРЛАНДАМИ»**

Виконала:

студентка 4 курсу, групи УЛМ-41

спеціальності

«Міжнародні економічні відносини»

освітньої програми «Міжнародна логістика
і митна справа»

першого (бакалаврського)

рівня вищої освіти

Костенко В. А.

Керівник:

к.е.н., доц. Зайцева А.С.

Рецензент:

к.е.н., доц. Єршоміна М.О.

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
 Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
 Кафедра міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова
 Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
 Спеціальність 292 – «Міжнародні економічні відносини»
 Освітня програма – «Міжнародна логістика і митна справа»

ЗАТВЕРДЖУЮ

в.о.завідувача кафедри міжнародних
 економічних відносин
 імені Артура Голікова
 Іван МАРЧЕНКО

« ____ » _____ 2023 року

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Костенко Віталіні Анатоліївні

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи «Роль міжнародної логістики у зовнішній торгівлі між Україною та Нідерландами»

керівник роботи к.е.н., доц. Зайцева Анна Сергіївна

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом по університету від «21» січня 2024 року № 4002-5/163

2. Строк подання студентом роботи 24.05.2024

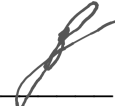
3. Перелік питань, які потрібно розробити: визначити місце та роль міжнародної логістики у експортно-імпортних операціях; дослідити сутність логістичного забезпечення у зовнішній торгівлі; проаналізувати експортно-імпортні операції та торговельні потоки між Україною та Нідерландами; дослідити сучасний стан міжнародної логістики у товарообороті між Україною та Нідерландами; окреслити перспективи розвитку міжнародної логістики у експортно-імпортних операціях між Україною та Нідерландами.

4. План роботи

№ з/п	Назви етапів роботи
1.	Розділ 1. Теоретичні основи міжнародної логістики у експортно-імпортних операціях
2.	Розділ 2. Сучасний стан та перспективи розвитку міжнародної логістики у експортно-імпортних операціях між Україною та Нідерландами

5. Дата видачі завдання 01.12.2023

Студент В.А. Костенко
 підпис ініціали, прізвище

Керівник роботи А.С. Зайцева
 підпис ініціали, прізвище

ЗМІСТ

Вступ	5
Розділ 1. Теоретичні основи міжнародної логістики у експортно-імпортних операціях	8
1.1. Місце та роль міжнародної логістики у експортно-імпортних операціях	8
1.2. Сутність логістичного забезпечення у зовнішній торгівлі	14
Висновки до першого розділу	22
Розділ 2. Сучасний стан та перспективи розвитку міжнародної логістики у експортно-імпортних операціях між Україною та Нідерландами	24
2.1. Аналіз експортно-імпортних операцій або торгівельних потоків між Україною та Нідерландами	24
2.2. Сучасний стан міжнародної логістики у товарообороті між Україною та Нідерландами	32
2.3. Перспективи розвитку міжнародної логістики у експортно-імпортних операціях між Україною та Нідерландами	43
Висновки до другого розділу	49
Висновки	52
Список використаних джерел	56
Додатки	61

ВСТУП

Актуальність проблеми дослідження. У сучасному світі спостерігається активне зростання міжнародної торгівлі, що зумовлене глобалізацією економіки та постійним розвитком технологій. У цьому контексті міжнародна логістика стає невід'ємною складовою успішного функціонування глобальних ланцюгів постачання. Особливо важливою вона є для країн, які мають високий обсяг зовнішньої торгівлі, серед яких Україна та Нідерланди займають важливе місце.

Роль міжнародної логістики у зовнішній торгівлі між Україною та Нідерландами залишається актуальною і важливою незалежно від часу. Аспекти, які підтверджують дану актуальність: зростання обсягів торгівлі: Україна та Нідерланди є важливими партнерами у торгівлі. Обсяги експорту та імпорту продукції між цими країнами постійно зростають, Глобалізація у світі, де глобальні ланцюги постачання стають все більш складними, міжнародна логістика набуває ключового значення. Оптимізація та координація логістичних процесів між Україною та Нідерландами є важливими для забезпечення конкурентоспроможності обох країн на світовому ринку. Торговельні угоди та інтеграційні процеси: Україна та Європейський союз, до якого входять Нідерланди, продовжують розвивати свої торговельні відносини через угоди про асоціацію та інші ініціативи. Використання інновацій у міжнародній логістиці може покращити ефективність та знизити витрати у торгівлі між Україною та Нідерландами. Отже, тема ролі міжнародної логістики у зовнішній торгівлі між Україною та Нідерландами залишається важливою для подальшого розвитку економічних зв'язків між цими країнами.

Ступінь вивченості проблеми. За останні роки опубліковано велику кількість робіт в області міжнародної логістики, експортно-імпортних операціях, однак питання ролі міжнародної логістики у зовнішній торгівлі залишається недостатньо висвітленими. Серед публікацій зарубіжних дослідників можна

відзначити роботи-Байрон А. Р., Буд Д. Ф, Мерфі П. Р., Уордлоу Д.Л., Факанча К., Хофер А. Цаї М. та інші. Серед вітчизняних вчених можна виділити роботи Банзекуливаху Ж.М., Кадникова М.М., Казаріна Л.А., Лукинський В.С., Миротин Л.Б., Новохацької Т.А., Сіняєва В.В та інші.

Мета дослідження полягає у вивченні ролі міжнародної логістики у зовнішній торгівлі між Україною та Нідерландами. Для досягнення мети, були поставлені наступні **завдання дослідження**:

- визначити місце та роль міжнародної логістики у експортно-імпорتنих операціях;
- дослідити сутність логістичного забезпечення у зовнішній торгівлі;
- проаналізувати експортно-імпорتنі операції та торгівельні потоки між Україною та Нідерландами;
- дослідити сучасний стан міжнародної логістики у товарообороті між Україною та Нідерландами;
- окреслити перспективи розвитку міжнародної логістики у експортно-імпорتنих операціях між Україною та Нідерландами.

Об'єктом дослідження є процес функціонування міжнародної логістики між Україною та Нідерландами.

Предмет дослідження – роль міжнародної логістики у зовнішній торгівлі між Україною та Нідерландами.

Використані методи дослідження: аналіз статистичних даних, порівняльний аналіз, систематизація та узагальнення, а також логістичне моделювання, моделювання, контент-аналіз. Аналіз статистичних даних цей метод передбачав збір, обробку та аналіз кількісної інформації, що дозволило отримати об'єктивну картину досліджуваних явищ та процесів. Порівняльний аналіз цей метод застосовувався для співставлення різних об'єктів, показників чи тенденцій з метою виявлення їх подібностей та відмінностей. Систематизація та узагальнення ці методи використовувались для впорядкування отриманих даних

та виявлення загальних закономірностей і тенденцій. Логістичне моделювання цей метод передбачав побудову математичних моделей, що дозволяло прогнозувати перебіг досліджуваних процесів та явищ. Моделювання цей метод був застосований для створення моделей, які відображають сутність досліджуваних процесів та явищ у міжнародній логістиці. Контент-аналіз цей метод застосовувався для кількісного та якісного аналізу текстової та графічної інформації.

Інформаційну базу дослідження склали наукові та навчальні видання, періодична література, нормативні акти органів країн, дані рейтингових видавництв Нідерландів та України, інформація Інтернет-ресурсів - спеціалізованих сайтів і порталів з логістики, результати проведених аналітичних і статистичних досліджень, дані корпорацій, які працюють в Україні та Нідерландах та експортно-імпортна статистика за останні роки та інше.

Апробація результатів дослідження. Основні питання розкриті у бакалаврській роботі, були представлені на XIX науково-практичній конференції молодих вчених «Актуальні проблеми світового господарства і міжнародних економічних відносин», яка відбулася 19 квітня 2024 року на факультеті міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Структура кваліфікаційної роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків; містить 61 сторінку тексту, 11 рисунків, 14 таблиць, 1 додатки. Список джерел містить 40 найменування літератури, 30 електронних публікацій.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МІЖНАРОДНОЇ ЛОГІСТИКИ У ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЯХ

1.1. Місце та роль міжнародної логістики у експортно-імпортних операціях

У сучасному світі, де простори глобалізації та вільної торгівлі стають все ширшими, роль міжнародної логістики стає дуже суттєвою у забезпеченні ефективної роботи експортно-імпортних операцій. Ця функція визначається як ключова, оскільки належна логістична система гарантує швидке, безперебійне та економічно вигідне переміщення товарів через міжнародні кордони. Міжнародна логістика, як видно, відрізняється від внутрішньодержавної своєю складністю та різноманітністю факторів, що впливають на неї, таких як різниця в законодавстві, культурних особливостях, відстанях та інфраструктурних обмеженнях [3].

У своїй книзі «Міжнародна логістика» Буд Д. Ф., Байрон А. Р., Мерфі П. Р. та Уордлоу Д.Л. висвітлюють основні аспекти роботи цієї системи, які включають обслуговування споживачів, прогнозування попиту, потік документації, управління запасами, підтримку послуг, обробку запитів, вибір складів, планування виробництва, захисну упаковку, закупівлю та управління розподілом. Їхні дослідження підкреслюють роль міжнародної логістичної системи у глобальному керуванні ланцюгами поставок.

Вчені зауважують, що міжнародні логістичні системи є відокремленою мережею перевізників, експедиторів, банків, компаній інформаційно-комунікаційних технологій, торговців, які сприяють міжнародним операціям та руху товарів та послуг. Глобальне управління ланцюгами поставок включає повну інтеграцію необхідних процесів контролю матеріалів від початку до кінця від місця походження через виробництво до кінцевого споживача.

Місце міжнародної логістики у сучасному експортно-імпортному бізнесі є центральним. Вона виступає як ключовий фактор, який визначає конкурентоспроможність компаній на міжнародному ринку (табл 1.1.).

Таблиця 1.1.

Ключові аспекти щодо ролі міжнародної логістики

Ключові аспекти	Характеристика
Ефективне управління ланцюгом постачання	Міжнародна логістика дозволяє оптимізувати рух товарів вздовж всього ланцюга постачання, включаючи координацію транспортування, зберігання, обробку та доставку товарів.
Забезпечення якості та безпеки	Забезпечує відповідність міжнародним стандартам якості та безпеки під час транспортування та зберігання товарів протягом усього шляху їх переміщення.
Оптимізація витрат	Допомагає знизити витрати компаній на експортно-імпортні операції шляхом розумного планування маршрутів, використання ефективних транспортних засобів та вдосконалення складських операцій.
Митне оформлення та виконання регуляторних вимог	Включає розуміння митних правил та процедур різних країн для уникнення затримок та проблем з митним оформленням.

Джерело: складено автором за матеріалами [6]

У своїй роботі «Міжнародна логістика: управління міжнародними торговими операціями» П'єр А. Девід та Річард Д. Стюарт описують міжнародну логістику як процес керування рухом товарів та послуг від місця їх походження до місця споживання з метою задоволення потреб користувачів у разі поставок між суб'єктами різних країн або при перетині національних кордонів.

Андрій Шимонік, у своїй книзі, визначає міжнародну логістику як унікальний випадок управління потоком товарів та інформації, який відрізняється від управління в межах компанії, оскільки включає систему мережевих компаній, розташованих у різних країнах світу, та вимагає координації між ними.

Глобалізація суттєво вплинула на розвиток міжнародної логістики, прискоривши процеси інтеграції та розширення міжнародних партнерств. Це

дало можливість широкому колу учасників брати участь у глобальних логістичних мережах та ланцюгах поставок.

Сучасний термінологічний словник визначає міжнародну логістику як планування, організацію, контроль і управління потоками (матеріальними, фінансовими, інформаційними тощо), які перетинають національні кордони від походження до кінцевого споживача у просторі і часі.

Згідно з Радою США Професіоналів управління ланцюгами поставок (Council of Supply Chain Management Professionals), міжнародна логістика включає в себе процеси планування, імплементації та контролю фізичних та інформаційних потоків, пов'язаних з матеріалами та готовими виробами від місця походження до місця використання [24].

Ж.М. Банзекуливаху висловив глибоке розуміння міжнародної логістики, визначаючи її як стратегічне управління міжнародним ланцюгом поставок. Це означає координацію різних ланок логістичних функцій, таких як операційні, фінансові та маркетингові, для керування потоком товарів, грошових коштів та інформації через міжнародні кордони та межі різних держав.

Різноманітні визначення міжнародної логістики вказують на її ключові аспекти, які об'єднуються навколо переміщення товарів через міжнародні кордони та управління цим процесом. Три основні напрямки визначень - це управління міжнародним ланцюгом поставок, оптимізація та управління потоками за межами національних економічних систем і комплексний розгляд міжнародної логістики.

Міжнародна логістика є критично важливою для успішного функціонування експортно-імпортних операцій у глобальному масштабі, забезпечуючи ефективність, надійність та конкурентоспроможність підприємств на міжнародному ринку [1].

До ключових аспектів міжнародної логістики та її ролі відносять:

1. Транспортування товарів: є однією з найважливіших складових міжнародної логістики, оскільки воно забезпечує переміщення товарів між країнами та континентами. Це ключовий етап у ланцюгу постачання, який впливає на час доставки, вартість та загальну задоволеність клієнтів (табл. 1.2.).

Таблиця 1.2

Основні види транспорту для міжнародних перевезень

Вид транспорту	Опис перевезення
Морський	Перевезення товарів великими суднами через моря та океани. Використовується для великих об'ємів вантажів.
Повітряний	Швидкий та ефективний спосіб перевезення вантажів за допомогою літаків. Відмінний вибір для швидкопсувних товарів.
Залізничний	Перевезення товарів по залізничних коліях. Ефективний для середніх та великих відстаней на континентальних масштабах.
Автомобільний	Перевезення товарів за допомогою автотранспорту. Зручний для доставки товарів до віддалених регіонів або там, де немає доступу до інших видів транспорту.
Комбінований	Використання кількох видів транспорту (наприклад, морського та автомобільного) для доставки товарів з одного пункту до іншого. Це дозволяє оптимізувати маршрути та зменшувати витрати.

Джерело: складено автором за матеріалами [2]

Кожен з цих видів транспорту має свої переваги та обмеження, і вибір конкретного залежить від різноманітних факторів, таких як тип вантажу, відстань перевезення, час, бюджет та інші умови [2].

2. Зберігання та складування: ефективна організація цих процесів є надзвичайно важливою складовою міжнародної логістики, оскільки вони гарантують, що товари залишатимуться в належному стані протягом всього логістичного ланцюга. Виконання міжнародних стандартів та вимог є критичним для уникнення порушень та збитків під час транспортування. Ефективне складування може включати оптимізацію розміщення товарів на складі, використання спеціалізованого обладнання для належної обробки та зберігання товарів, а також ведення документації щодо руху товарів в складських приміщеннях. Під час зберігання товарів враховуються їхні особливості, такі як

температурні умови, вологість, термін придатності тощо. Для певних товарів можуть бути необхідні спеціалізовані умови зберігання, наприклад, холодильні камери для продуктів харчування або вентиляційні системи для товарів, що потребують додаткової вентиляції [1]

Таблиця 1.3

Основні методи зберігання та складування товарів

Метод	Сутність методу
Складське зберігання	Товари зберігаються на складі відповідно до необхідних умов (температура, вологість, освітлення тощо) та за допомогою різних систем організації (наприклад, система FIFO для забезпечення першого вийшов - перший прийшов).
Холодильне зберігання	Застосовується для зберігання товарів, що потребують низької температури, таких як продукти харчування або медичні препарати.
Заморожене зберігання	Аналогічно холодильному зберіганню, але з використанням ще нижчих температур для збереження товарів в стані замороження.
Спеціалізовані контейнери	Зберігання товарів у спеціальних контейнерах з контрольованою атмосферою або ізольованими умовами, що дозволяє підтримувати необхідні умови для товарів, таких як фрукти чи квітки.
Відкрите зберігання	Товари зберігаються на відкритих складських майданчиках, часто використовується для великогабаритних та нечутливих до погодних умов товарів, таких як будівельні матеріали.

Джерело: складено автором за матеріалами [12]

Урахування цих аспектів сприяє забезпеченню надійності та безпеки логістичного процесу, запобігаючи збиткам та порушенням під час транспортування товарів (табл. 1.3.).

Ці методи зберігання та складування можуть використовуватися окремо або в поєднанні залежно від характеристик товарів, тривалості зберігання, вимог до умов зберігання та інших факторів.

3. Митне оформлення: це процес, що передбачає реєстрацію та оформлення товарів та документів, необхідних для їх переміщення через митний кордон. Цей процес є обов'язковим для будь-яких товарів, які перетинають митну межу між країнами (табл. 1.4.).

Таблиця 1.4.

Основні складові митного оформлення

Складові митного оформлення	Опис
Документи	Комплектування необхідних документів для подання в митницю, таких як комерційні рахунки, договори, транспортні документи тощо.
Класифікація товарів	Визначення класифікації товарів за митним кодом для встановлення митних ставок та правил імпорту/експорту.
Оцінка товарів	Визначення вартості товарів для розрахунку митних обов'язків та податків. Може включати перевірку ринкової вартості або інші методи оцінки.
Митні платежі	Сплата митних зборів, митних обов'язків та інших податків, пов'язаних з ввезенням або вивезенням товарів через митницю.
Перевірка та огляд товарів	Може включати огляд товарів митниками для визначення відповідності декларованим даним та митним правилам.

Джерело: складено автором за матеріалами [12]

Ці аспекти відображають основні пункти та процедури, які включаються в митне оформлення товарів при їх переміщенні через митний кордон [3].

4. Інформаційний обмін: є необхідною частиною міжнародної логістики, оскільки він забезпечує ефективну передачу даних та інформації між різними учасниками логістичного ланцюга.

5. Управління ланцюгом постачання: це стратегічний підхід до управління потоками матеріальних, фінансових та інформаційних ресурсів від постачальників до кінцевих споживачів з метою задоволення потреб ринку.

Все вище зазначене характеризує ключові аспекти управління ланцюгом постачання, які допомагають забезпечити його ефективне функціонування та досягнення стратегічних цілей підприємства [23].

Міжнародна логістика за певними об'єктивними причинами пов'язана з зовнішньою торгівлею, а саме:

1) складування та перевалка: логістичні склади та термінали грають важливу роль у міжнародній торгівлі, де товари можуть бути тимчасово зберігані, консолідовані та перевантажені для подальшого перевезення;

2) митне оформлення: інтеграція міжнародної логістики із митними процедурами та документацією допомагає забезпечити вільний потік товарів через міжнародні кордони, зменшуючи затримки та витрати на митні процедури;

3) Інформаційний обмін: ефективний обмін інформацією між учасниками логістичного ланцюга дозволяє вчасно виявляти проблеми та реагувати на них, забезпечуючи безперебійну торгівлю.

Отже, міжнародна логістика є невід'ємною складовою зовнішньої торгівлі, і без її належного функціонування не можливо уявити ефективний та успішний обіг товарів у світі [25].

Таким чином, міжнародна логістика грає важливу роль у експортно-імпортних операціях, створюючи основу для успішного та ефективного переміщення товарів через міжнародні кордони. Її місце у цих операціях є критичним, оскільки вона забезпечує не лише фізичну доставку товарів, але й управління усім логістичним процесом з точки походження до пункту призначення. При цьому, міжнародна логістика вимагає високого рівня професіоналізму та компетентності в управлінні логістичними процесами. Вона потребує постійного моніторингу та аналізу ринкових умов, швидкої реакції на зміни в економічному середовищі та вміння працювати з різними культурними та правовими особливостями різних країн.

1.2. Сутність логістичного забезпечення у зовнішній торгівлі

Логістика в сучасному світі є невід'ємною складовою успішного функціонування глобальних бізнес-процесів. Зі зростанням міжнародної торгівлі та глобалізації, логістичне забезпечення та експортно-імпортні операції стають

все більш критичними для підприємств, які мають намір успішно конкурувати на міжнародному ринку. Логістика визначається як управління потоками матеріальних, фінансових та інформаційних ресурсів від постачальників до кінцевих споживачів з метою задоволення їхніх потреб. Це охоплює планування, реалізацію та контроль всіх операцій, пов'язаних з перевезенням, зберіганням та обробкою товарів і послуг.

Логістичне забезпечення - це планування, координація та контроль руху товарів від постачальника до кінцевого споживача. Це включає управління складами, транспортування, управління запасами, упаковку та інші аспекти, спрямовані на забезпечення ефективності постачання.

Логістичне забезпечення розглядається як важливий інструмент для отримання конкурентних переваг, таких як висока якість обслуговування, оперативність, гнучкість, надійність, соціальна відповідальність та можливість альтернативного вибору.

Важливо зауважити, що логістичне забезпечення в міжнародній торгівлі суттєво відрізняється від національного підходу. Це не просто сукупність операцій, спрямованих на переміщення товарів з одного місця в інше. Основні відмінності включають:

- великі обсяги замовлень у міжнародній торгівлі, що дозволяють компенсувати великі витрати на транспортування;
- вищий рівень невизначеності на міжнародних ринках, значні коливання в попиті і важливість кожного з цих ринків;
- відсутність ключових навичок та компетенцій в області логістичного забезпечення міжнародної торгівлі у більшості організацій.

У зв'язку з наявністю посередників та різницею у культурних поглядах між учасниками, встановлення тісних бізнес-відносин з кінцевими споживачами ускладнюється. Крім того, значна відстань перевезень та велика кількість посередників також впливають на відносини між споживачами, роблячи

співпрацю з ними складнішою. Всі ці чинники впливають на умови торгівлі, фінансові угоди та документаційне забезпечення, що може бути складним. Міжнародна торгівля завжди була й залишається складним завданням.

Саме тому виробники і великі дистриб'ютори спеціалізуються на управлінні логістичними ланцюгами. Отже, логістичне забезпечення є комплексним і включає різноманітні компоненти, представлені в таблиці 1.5.

Таблиця 1.5.

Комплекс складових логістичного забезпечення

Тип забезпечення	Сутність забезпечення
Нормативно-правове	Забезпечення відповідності логістичних операцій законодавчим та регуляторним вимогам.
Організаційне	Організація та керування всіма аспектами логістичних процесів.
Фінансово-економічне	Забезпечення фінансових ресурсів для здійснення логістичних операцій.
Інфраструктурне	Розробка та підтримка необхідної інфраструктури для виконання логістичних функцій.
Кадрове	Забезпечення належної кваліфікації та навичок персоналу, що займається логістикою.
Інформаційне	Забезпечення потоку інформації для ефективного керування логістичними процесами.
Навчально-методичне	Розробка нових методів та технологій у сфері логістики та їх підтримка на практиці.

Джерело: складено автором за матеріалами [14]

Ті елементи, які були наведені в таблиці 1.5., взаємопов'язані та реалізуються учасниками логістичної діяльності під час виконання міжнародних торговельних угод. Нормативно-правові документи регулюють процедури надання логістичних послуг та визначають господарсько-правові зобов'язання у сфері логістики в міжнародній торгівлі. Серед цих документів можна виділити угоди про поставки, міжнародне перевезення вантажів, транспортне експедирування, страхування, відповідальне зберігання, агентські угоди, угоди на митно-брокерську діяльність та виконання митних формальностей на різних видах транспорту. Нормативно-правове забезпечення є основою для розуміння

правових обмежень під час виконання процедур підготовки та ухвалення управлінських рішень під час розробки та впровадження планів логістичного забезпечення у контексті міжнародних торговельних угод. Це особливо важливо для створення системи інтеграції між суб'єктами логістичної діяльності та партнерами у міжнародній торгівлі в рамках каналів та ланцюгів поставок [22].

Організаційна підтримка є ключовою для логістики. Вона спрямована на ефективну роботу міжнародної торгівлі. Її методи інструктажу та нормування роблять процеси більш ефективними. Організаційна структура має відповідальність за різні аспекти логістики, включаючи планування закупівель та управління запасами. Інфраструктурна підтримка важлива для безперебійного руху товарів та інформації [11].

Класифікація складових елементів інфраструктурного забезпечення міжнародної торгівлі представлена на рис. 1.1. Інфраструктурне забезпечення створено для забезпечення безперервного руху товарів та інформації у логістиці. Це включає транспортні мережі, склади, комунікаційні системи та інші об'єкти, які сприяють логістичним операціям. Його роль полягає в підтримці ефективності та зниженні витрат у ланцюгах поставок.

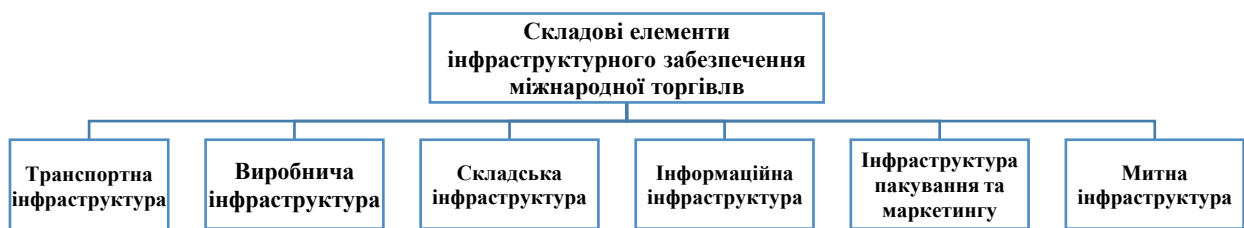

Рис. 1.1. Складові елементи транспортно-логістичної інфраструктури

Джерело: складено автором за матеріалами [19]

Після аналізу особливостей інформаційного складу логістичної інфраструктури, ми вирішили розділити її на різні види логістичного

забезпечення. Інформаційна складова логістики включає логістичні звіти, модулі логістичних інформаційних систем, бази даних та комунікаційні канали. Матеріально-технічна база логістичних інформаційних систем включає обладнання та програмне забезпечення, яке забезпечує координацію та інтеграцію роботи системи [1]. Інформаційне забезпечення може обслуговувати всі аспекти логістики, особливо в міжнародній торгівлі.

Суть кадрового забезпечення у міжнародних торговельних контрактах полягає у формуванні та розвитку кадрового потенціалу логістичних компаній, включаючи приваблення нового персоналу. Фінансово-економічне забезпечення логістики означає систему заходів та ресурсів для оптимізації витрат та максимізації прибутку у міжнародній торгівлі. Воно включає управління фінансовими потоками, контроль бюджетів та аналіз ризиків. Оцінка ефективності ускладнена через різноманітні фактори, такі як конкуренція, характеристики товару та місце виробництва. Витрати на транспортування та запаси впливають на ціни на ринках, а витрати на інформаційно-управлінські процеси включають розробку планів та контроль за їх виконанням. Фінансове забезпечення також охоплює планування та управління фінансовими ресурсами в межах логістичної системи [13].

Основні аспекти логістичного забезпечення у зовнішній торгівлі включають:

1. Планування та координація: це означає оптимізацію маршрутів доставки, розподіл вантажів та вибір транспортних засобів для забезпечення швидких та ефективних поставок.

2. Забезпечення якості: логістичне забезпечення включає контроль за якістю товарів на всіх етапах їх переміщення, включаючи упаковку, зберігання та транспортування, для забезпечення їхньої безпеки та цілісності.

3. Інформаційна підтримка: це важливо для забезпечення потрібної інформації та комунікації між усіма учасниками ланцюжка постачання для координації та вчасності поставок.

4. Митне оформлення та легалізація: логістичне забезпечення також включає вирішення питань, пов'язаних з митним оформленням та дотриманням законодавства для проведення міжнародної торгівлі.

5. Служба підтримки клієнтів: це важливо для надання інформації та підтримки клієнтам щодо їхніх замовлень та вирішення їхніх проблем.

У цілому, логістичне забезпечення у зовнішній торгівлі спрямоване на ефективне, швидке та надійне переміщення товарів через міжнародні кордони, що дозволяє підприємствам розширювати свої ринки збуту та підвищувати конкурентоспроможність. Експорт та імпорт між Україною та Нідерландами є важливими складовими зовнішньої торгівлі обох країн, відображаючи обмін товарами та послугами між ними, включаючи процеси забезпечення поставок, транспортування, митного оформлення та розподілу товарів.

Експорт з України до Нідерландів включає широкий спектр товарів, таких як зерно, металопродукція, нафтопродукти, хімічні речовини, машини та обладнання, а також продукцію сільського господарства та харчові продукти [12].

Для експорту товарів з України до Нідерландів важливо враховувати вимоги щодо якості, стандартів безпеки та інших регуляторних аспектів, щоб забезпечити успішну та ефективну поставку товарів.

Процес експорту в міжнародній логістиці між Україною та Нідерландами може бути розділений на кілька етапів:

- підготовка до експорту: включає аналіз ринку, визначення попиту та потенційних партнерів у Нідерландах, оцінку відповідності товарів міжнародним стандартам якості та безпеки.

- маркетинг і просування: включає рекламу та маркетинг продуктів на зовнішніх ринках, адаптацію маркетингових стратегій до цільової аудиторії в Нідерландах.

- укладання контракту та узгодження умов: включає укладання контракту, де узгоджуються ціни, умови поставки та оплати.

- митне оформлення та документація: включає підготовку всієї необхідної документації для митного оформлення експортних операцій, таку як комерційні рахунки та сертифікати якості.

- транспортування: товари транспортуються до Нідерландів за допомогою морського, повітряного, залізничного або автомобільного транспорту.

- розмитнення та останній етап доставки: після прибуття товарів до Нідерландів вони проходять митний контроль, розмитнюються та передаються кінцевому споживачеві або дистриб'ютору [11].

Кожен етап вимагає уваги до деталей, координації та співпраці з різними учасниками логістичного ланцюга, такими як виробники, експедитори, митні брокери та транспортні компанії. Оптимізація цих процесів може покращити ефективність та конкурентоспроможність експортної діяльності між Україною та Нідерландами (табл. 1.6.).

Таблиця 1.6.

Експорт міжнародної логістики у зовнішній торгівлі
між Україною та Нідерландами

Товар	Категорія	Кіл-ть	Вартість за од. дол.США	Транспортний маршрут	Термін доставки
Пшениця	Сільське господарство	10,000 тон	200	Морський (Одеса - Роттердам)	2 тижні
Соняшникова олія	Харчові продукти	500 тон	800	Морський (Чорноморськ - Амстердам)	3 тижні
Металопрокат	Металургія	300 тон	1200	Залізничний/автомобі льний (Львів - Роттердам)	1 тиждень
Електроніка	Технології	1000 од.	1500	Повітряний (Київ - Амстердам)	2 дні

Джерело: складено автором за матеріалами [4]

Щодо імпорту з Нідерландів до України, це також охоплює різноманітні товари, включаючи машини та обладнання, технологічні продукти, хімічні речовини, автомобілі, електроніку, текстиль та інші товари. При імпорті з Нідерландів в Україну також необхідно враховувати митні та інші правові аспекти, які можуть впливати на процеси ввезення та розподіл товарів. Кожен етап імпортової логістики вимагає уваги до деталей та координації з учасниками логістичного ланцюга. Оптимізація цих процесів підвищить швидкість та ефективність імпортованих операцій між Україною та Нідерландами (табл. 1.7.).

Таблиця 1.7.

Імпорт міжнародної логістики у зовнішній торгівлі
між Україною та Нідерландами

Товар	Категорія	Обсяг (у тоннах)	Спосіб транспортування	Термін доставки	Митні платежі (в євро)
Соняшникова олія	Сільськогосподарська продукція	500	Морський	30 днів	1000
Вугілля	Енергетичні ресурси	1000	Залізничний	14 днів	2000
Сталеві конструкції	Металопродукція	300	Морський	45 днів	1500
Електроніка	Технологічні товари	200	Авіаційний	5 днів	3000
Квіткові насіння	Сільськогосподарська продукція	50	Автомобільний	7 днів	500

Джерело: складено автором за матеріалами [24]

Таким чином, логістичне забезпечення у зовнішній торгівлі є ключовим чинником успішної міжнародної діяльності, яке дозволяє підприємствам розширювати свої ринки збуту, підвищувати ефективність та надійність поставок, а також збільшувати задоволення клієнтів і зміцнювати свою позицію на світовому ринку.

Висновки до першого розділу

1. У сучасному світі міжнародна логістика грає ключову роль у забезпеченні успішності експортно-імпортних операцій, забезпечуючи оптимальний рух товарів від постачальників до споживачів у всьому світі. Це розгалужена мережа, що включає перевізників, експедиторів, банківські установи, інформаційно-комунікаційні компанії, торговців та інші учасники, які забезпечують підтримку міжнародних операцій та рух товарів.

Міжнародна логістика є необхідною для координації та оптимізації різноманітних процесів, від управління запасами до вибору транспортних маршрутів та розрахунку митних процедур. Це сприяє зниженню витрат, підвищенню швидкості постачання та конкурентоспроможності підприємств на міжнародному ринку.

Застосування сучасних технологій та передових методів управління допомагає підвищити продуктивність та зменшити ризики в міжнародній логістиці, що в свою чергу сприяє збільшенню міжнародної торгівлі та економічному розвитку країн.

Розвиток та вдосконалення міжнародної логістики є важливою стратегічною задачею для підприємств, що займаються міжнародною торгівлею, оскільки вона є ключовим елементом у світі глобалізації.

2. Успішна міжнародна діяльність підприємств неможлива без надійного логістичного забезпечення у зовнішній торгівлі, яке відіграє важливу роль у забезпеченні ефективного та безперебійного переміщення товарів через міжнародні кордони. Це включає планування, координацію, контроль якості, інформаційну підтримку, митне оформлення та обслуговування клієнтів. Головна мета полягає в забезпеченні швидкості, ефективності, безпеки та цілісності поставок, що дозволяє підприємствам збільшувати свою конкурентоспроможність на міжнародному ринку.

Логістичне забезпечення у зовнішній торгівлі охоплює координацію різних етапів торгівельного процесу з метою безперебійної та ефективної доставки товарів між країнами. Це включає управління рухом товарів, від планування до замовлення, транспортування, зберігання, упакування, митні процедури, страхування та обробку інформації.

Однією з ключових задач логістичного забезпечення у зовнішній торгівлі є забезпечення точності та своєчасності доставки товарів до споживачів. Це передбачає ретельне планування маршрутів, вибір оптимальних транспортних засобів та організацію зберігання товарів перед відправленням. Крім того, логістичне забезпечення включає планування митного оформлення та виконання всіх необхідних митних процедур.

Ефективне логістичне забезпечення допомагає знизити витрати, підвищити конкурентоспроможність та задоволення клієнтів. Недоліки у логістичних процесах можуть призвести до затримок у поставках та втрати довіри клієнтів. Тому вдосконалення логістичного забезпечення є важливою стратегічною задачею для підтримки успішної зовнішньої торгівлі.

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОЇ ЛОГІСТИКИ У ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЯХ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА НІДЕРЛАНДАМИ

2.1. Аналіз експортно-імпортних операцій або торгівельних потоків між Україною та Нідерландами

Протягом останніх десятиліть глобалізація та розвиток міжнародних економічних зв'язків стали ключовими факторами у формуванні економічної стратегії країн та регіонів. Аналіз торгівельних потоків між країнами, зокрема між Україною та Нідерландами, виявляється важливим завданням у контексті посилення глобалізації та зростання значення міжнародної торгівлі. Ці обміни відображають не лише економічні аспекти, а й соціокультурні та політичні взаємовідносини між країнами.

Сучасні зміни у зовнішньоекономічній сфері вказують на процес інтеграції України в європейське співтовариство. Це передбачає швидке зменшення рівня відставання в економічній, правовій та соціальній сферах, а також підвищення добробуту населення. Початок 2024 року призвів до змін у зовнішній політиці та економіці України, що спричинило лібералізацію умов торгівлі з країнами ЄС, але також призвело до напруги у відносинах з Російською Федерацією.

Конфлікт на території України, анексія Криму та зміна політичної еліти при владі суттєво позначилися на зовнішньоекономічній діяльності країни. Це спричинило значні зміни в географічних та товарних структурах експортно-імпортних операцій, що відразу позначилося на темпах зростання національної економіки та доходах від зовнішньої торгівлі.

Щоб краще зрозуміти експортно-імпортні відносини між Україною та Нідерландами розглянемо ВВП та економічний стан обох країн за останній час.

Провівши аналіз економічного стану України за 2019 – 2023 роки. Ми виявили, що у 2023 році реальний ВВП України виріс, за різними оцінками, на 5-5,5%. Також ми розуміємо, що це зростання після стрімкого падіння на 28,8% у 2022 році. Незважаючи на відновлення, ВВП ще приблизно на чверть менший, ніж у 2021 році. У перший період 2023 року ВВП ще спадав, але решту три квартали він зростав. (Рис. 2.1)

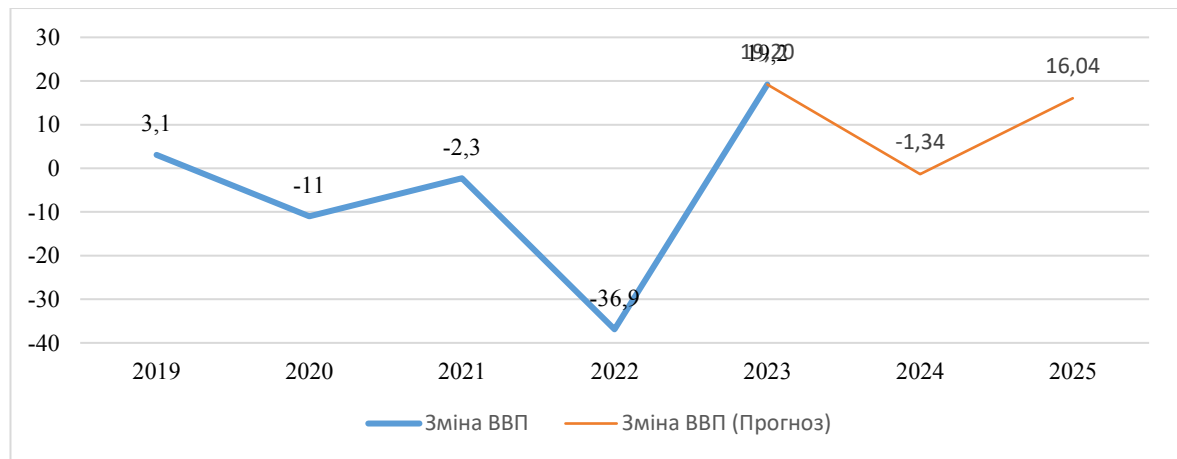

Рис. 2.1. Прогноз змін ВВП України 2025 рік

Джерело: складено автором за матеріалами [26]

Аналізуючи дані, щот наведені на рис.2.1., спостерігається зростання ВВП, що було обумовлене низькою базою порівняно з 2022 роком, але на жаль, економічне відновлення зупинилося. Протягом кожного періоду 2023 року реальний ВВП був нижчим у порівнянні з відповідним періодом 2021 року. Прогноз показує, що очікується коливання ВВП у 2024 році. Однак вже в 2025 році Україна може вирівняти та збільшити свої показники до рівня 16,04%.

Також важливо врахувати інфляцію, яка в 2023 році досягла рекордно високого рівня. Причиною цього були військові витрати та друк гривні для їх покриття. Незважаючи на це, протягом року вдалося стримати інфляцію: регулярні іноземні вкладення дозволили припинити монетарне фінансування

бюджету, а також зниження цін на продукти завдяки хорошим врожаям. У грудні 2023 року інфляція становила 5,1%, майже повернувшись на рівень довоєнного стану у 5% [7]. У 2023 році Україна продовжувала отримувати іноземну фінансову допомогу, зокрема у формі кредитів, які становили 63% від усієї фінансової допомоги. Ці кредити були дуже вигідними та необхідними для фінансування важливих бюджетних потреб (Рис.2.2.).

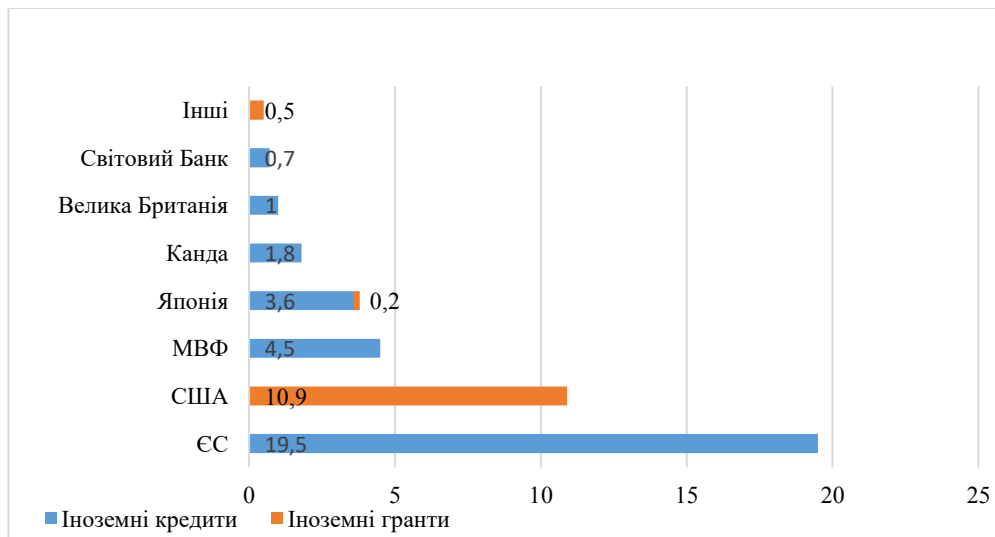

Рис.2.2. Іноземне фінансування державного бюджету, що надійшло у 2023, млрд дол. США

Джерело: складено автором за матеріалами [26;28]

Усього потреби державного бюджету у додатковому фінансуванні за 2023 рік становили 59,9 млрд доларів — з них 47,9 млрд на покриття дефіциту бюджету та 11,9 млрд на погашення боргів, а іноземна допомога покрила 71%.

Завдяки зовнішній фінансовій підтримці валютні резерви досягли історично високих показників у 2023 році. Наприкінці року міжнародні резерви України склали 40,5 млрд доларів. Це перевищує попередній рекорд до повномасштабного вторгнення, коли у квітні 2011 року резерви досягли попереднього піку у 38,4 млрд. Такий стан речей під час війни став можливим завдяки безпрецедентній фінансовій допомозі України. Високий рівень резервів

є певним засобом безпеки на випадок можливих перебоїв у надходженні подальшої допомоги [28].

Для порівняння розглянемо економічний стан Нідерландів. Розуміємо, що Нідерланди — це високорозвинена європейська держава, яка займає лідируючі позиції у світових рейтингах. Однак, у їхній економіці є певні проблеми. Зараз ВВП країни нижчий, ніж два роки тому, це через високі відсоткові ставки, інфляцію та рецесію за кордоном. Прогнозується зростання ВВП на 0,7% у 2023 році (порівняно з 1,2%) та на 1% у 2024 році (порівняно з 1,3%). Проте, економіка Нідерландів є стійкою завдяки жорсткому ринку праці, підприємствам, а також значним державним витратам.

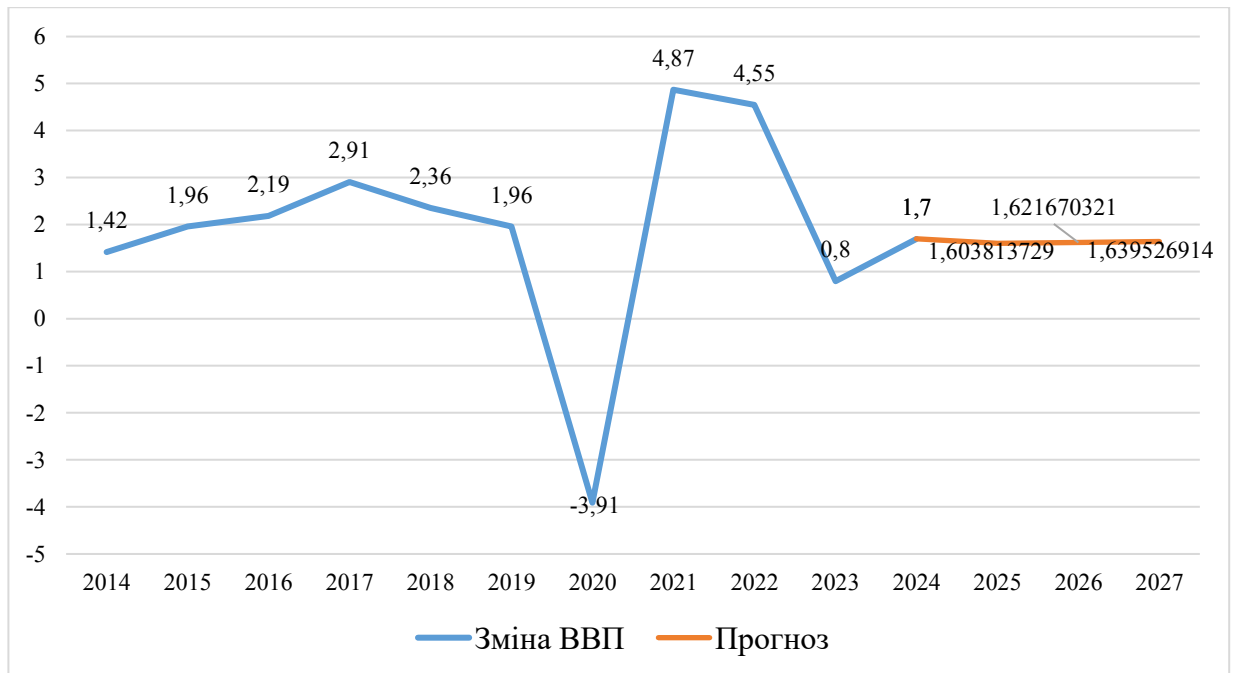

Рис.2.3 Динаміка змін ВВП Нідерландів 2027 р.

Джерело: складено автором за матеріалами [28;30]

У 2022 році ВВП на душу населення Нідерландів зріс на 3,5 % порівняно з попереднім роком. У 2021 році зростання становило 4,3 %, що свідчить про стійке підвищення ВВП протягом двох років поспіль. В цьому році ВВП на душу населення в Нідерландах вперше знову перевищив рівень 2019 року, останнього

року до початку пандемії коронавірусу. У 2022 році зростання ВВП на душу населення Нідерландів було швидшим, ніж в середньому по Європейському Союзу.

Щодо інфляції, вона в Нідерландах була менш високою порівняно з Україною. Хоча протягом багатьох років інфляція в Нідерландах та по всьому світу була дуже низькою, у 2022 році ціни на енергію раптово зросли, і середня інфляція склала 10%, порівняно з попереднім роком, зокрема через російське вторгнення в Україну та його наслідки.

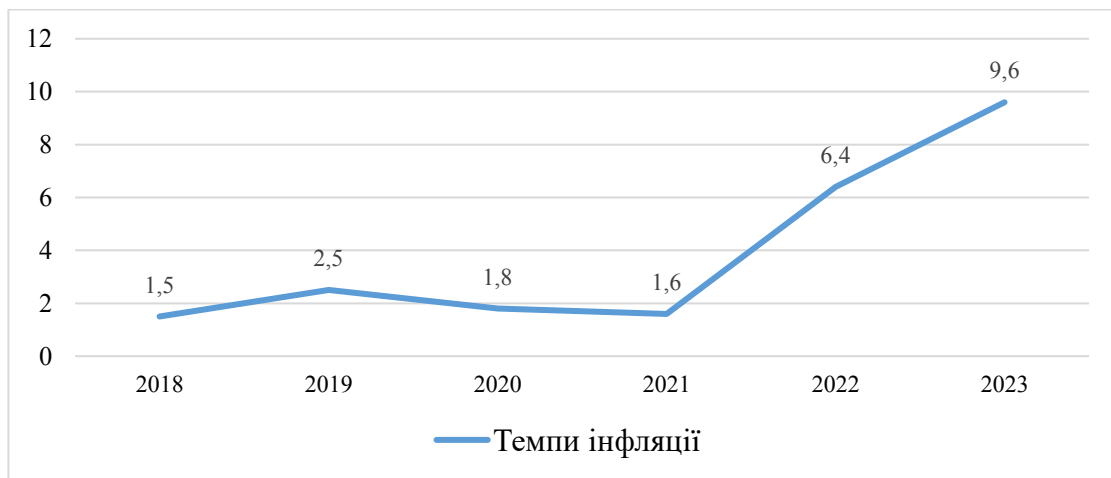

Рис.2.4. Динаміка інфляції Нідерландів з 2018 по 2023 рр.

Джерело: складено автором за матеріалами [27]

На жаль, як ми бачимо на рис.2.4, інфляція має тенденцію зростати. І вже у 2023 році досягла позначки 9,6. Але з інфляцією можна боротись, тому щоб знизити показники, Європейський центральний банк підвищив свої облікові процентні ставки. Частково процентні ставки в Нідерландах також зросли. Включно з іпотечними кредитами, бізнес-кредитами та відсотками за державним боргом. У 2022 році рівень безробіття Нідерландів залишався низьким, тому що, минулого року безробітними були 3,5% працездатного населення.

Основними торговельними партнерами Нідерландів є інші країни ЄС, які становлять близько 45% обсягу імпорту країни. На другому місці знаходиться

Китай, чия частка в імпорті складає 9,5%. Україна відіграє невелику роль у торгівлі Нідерландами, здійснюючи лише 0,2% імпорту. Обсяг товарообігу між Україною та Нідерландами у 2022 році склав 2,5 млрд доларів. Україна має позитивне сальдо у торгівлі з Нідерландами, оскільки обсяг імпорту з України (1,4 млрд доларів) перевищує обсяг експорту з Нідерландів (1,1 млрд доларів).

Рис.2.5. Імпорт основних груп товарів до Нідерландів з України 2022 р.

Джерело: складено автором за матеріалами [28;32]

За структурою зовнішньої торгівлі Нідерландів, основними групами товарів українського імпорту до Нідерландів у 2022 року були: зернові культури (36%), жири та олії тваринного, рослинного або мікробного походження та продукти їх розщеплення; приготовлені харчові жири; воски тваринного або рослинного походження (19%), м'ясо та їстівні субпродукти (19%), насіння і плоди олійних рослин; інше насіння, плоди та зерна; технічні або лікарські рослини; солома і фураж (8%), деревина і вироби з дерева; деревне вугілля (8%)[32]. Нідерланди посідають друге місце серед країн світу за обсягами прямих іноземних інвестицій в Україну. Згідно з даними НБУ на 31 грудня 2022 року,

інвестиції з Нідерландів становили 19,5% від загальної суми прямих іноземних інвестицій в Україну, що складає 9 942,4 млн доларів США.(Рис.2.5)

Упродовж перших 10 місяців 2023 року (січень-жовтень) Україна експортувала товари на суму 1 187 382 тис. доларів США до Нідерландів. Обсяг імпорту товарів з Нідерландів за цей період склав 909 930 тис. доларів США.

Рис.2.6. Експорт основних груп товарів з України до Нідерландів 2022р.

Джерело: складено автором за матеріалами [32;33]

За структурою зовнішньої торгівлі України, основними групами товарів українського експорту до Нідерландів у січні 2022 року були: зернові культури (35,4%), жири й олії тваринного або рослинного походження (33,1%), насіння і плоди олійних рослин (5,9%), м'ясо та їстівні субпродукти (6,9%), чорні метали (4,2%), деревина та вироби з деревини (2,7%).(Рис.2.6.)

Аналіз зовнішньої торгівлі між Україною та Нідерландами є важливим для розуміння взаємин між цими двома країнами та виявлення можливостей для співпраці. Ось деякі характеристики експорту України до Нідерландів:

1. Сільськогосподарська продукція: Україна експортує до Нідерландів значну кількість сільськогосподарської продукції, таку як зернові культури та

олійні культури, які є важливими галузями української експортної промисловості;

2. Машини та обладнання: Україна також експортує до Нідерландів машини та обладнання, такі як сільськогосподарська техніка та промислові машини;

3. Продукти харчування: Україна постачає до Нідерландів різноманітні продукти харчування, такі як зернові, м'ясо, молочні продукти та інше.

Щодо імпорту з Нідерландів до України, ось деякі характеристики:

1. Хімічна продукція: Україна імпортує з Нідерландів хімічні продукти, такі як добрива та реагенти, які застосовуються у різних галузях промисловості;

2. Машини та техніка: Нідерланди є виробником високоякісної техніки, тому українські компанії імпортують з Нідерландів машини, електроніку та інші високотехнологічні товари;

3. Медичне обладнання: Українські лікарні та клініки імпортують з Нідерландів медичне обладнання та медичні прилади, оскільки Нідерланди відомі своєю високоякісною медичною технікою [39].

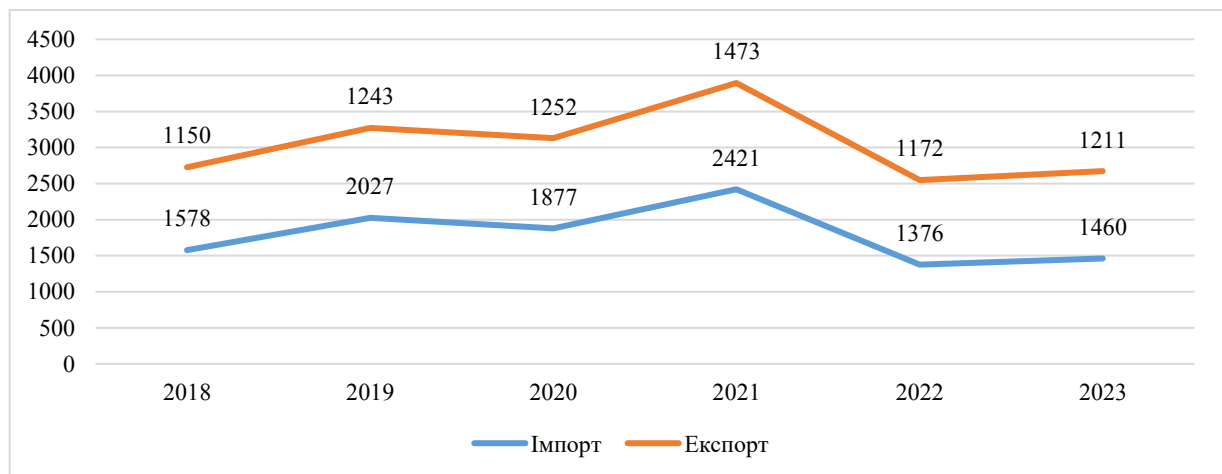

Рис.2.7. Динаміка імпорту та експорту між Україною та Нідерландами за період 2018 – 2023 рр.

Джерело: складено авторами за матеріалами [32;33]

Аналізуючи рисунок 2.7., помічаємо певну динаміку у зростанні експортно-імпортних операцій між Україною та Нідерландами. Найвищий пік спостерігався у 2021 році, що, ймовірно, пов'язано з виходом країн із пандемії COVID-19 та подальшим відновленням логістичних зв'язків. Однак у 2022 році, через повномасштабну війну в Україні, обсяги експорту та імпорту спадали до 1172 та 1376 млн доларів США відповідно. На графіку також видно, що у 2023 році показники знову почали зростати, свідчаючи про тісну та плідну співпрацю у експортно-імпортних операціях між Україною та Нідерландами [33].

Таким чином, аналіз експортно-імпортних операцій між Україною та Нідерландами підкреслює важливість торговельних зв'язків між цими країнами та показує значний обсяг торгівлі та різноманітність товарів та послуг, які перетинають кордон. Україна та Нідерланди співпрацюють у різних галузях економіки, від сільського господарства та промисловості до медицини та технологій. Аналіз також показує, що Україна експортує до Нідерландів переважно сільськогосподарську продукцію, машини та обладнання, а також продукти харчування. На відміну, Нідерланди постачають до України хімічні продукти, машини та техніку, а також медичне обладнання. Ці торговельні потоки сприяють розвитку обох країн та забезпечують обмін необхідними товарами та послугами.

2.2. Сучасний стан міжнародної логістики у товарообороті між Україною та Нідерландами

Актуальний стан міжнародної логістики у товарообороті між Україною та Нідерландами розкриває широкі можливості для оцінки та аналізу ефективності логістичних процесів у їхніх відносинах. У сучасному світі глобалізації та зростаючого значення міжнародної торгівлі логістика відіграє ключову роль у забезпеченні безперешкодного та ефективного пересування товарів через

кордони. При аналізі стану логістики у товарообороті між Україною та Нідерландами важливо дослідити різні аспекти, такі як інфраструктура, транспортні зв'язки, митні процедури, технологічні рішення та інші фактори, які впливають на швидкість, ефективність та вартість перевезень.

Якщо відійти від аналізу торгівельних відносин між Україною та Нідерландами, може здатися, що наша співпраця обмежується лише однією подією - перетином митного кордону напередодні 8 березня, коли сотні нідерландських тюльпанів прибувають на зустріч щасливим жінкам. Проте економічне співробітництво між Україною та Нідерландами значно ширше за торгівлю квітами [13, с. 41-57].

З моменту отримання Україною незалежності обсяги торгівлі, інвестицій та кількість бізнес-зв'язків з Нідерландами стрімко збільшувались, відображаючи зростаючий інтерес нідерландського бізнесу до українських ринків, і навпаки.

Тому ми провели короткий огляд останніх подій та переваг, які впливають на нідерландський бізнес у сфері торгівлі та підприємництва в Україні. Наш аналіз відображає сучасний стан економічного співробітництва та структуру торгівлі, включаючи інвестиції та інтенсивність ділових контактів між країнами [31].

Важливим компонентом цього аналізу є індекс ефективності логістики (LPI), який відображає легкість організації перевезень за конкурентоспроможними цінами (від 1 до 5, де 1 - найнижчий рівень, а 5 - найвищий).

Таблиця 2.1.

Індекс ефективності логістики Нідерландів та України за 2023 р

Країна	Рік	Оцінка LPI	Митний бал	Оцінка інфраструктури	Міжнародні відправлення	Логістична компетентність	Оцінка своєчасності	Рейтинг PLI
Нідерланди	2023	4.1	3.9	4.2	3.7	4.2	4	3
Україна	2023	2.7	2.4	2.4	2.4	2.8	3.1	79

Джерело: складено автором за матеріалами [30;31](Додаток А)

Згідно з даними Світового банку, Сінгапур займає перше місце за індексом ефективності логістики з оцінкою 4,30. Він очолює рейтинг у всіх сферах оцінки, за винятком міжнародних поставок, де він ділить друге місце з Гонконгом. Німеччина, Нідерланди, Швейцарія та Данія поділяють третє місце з оцінкою 4,10. Таким чином, Нідерланди потрапили в топ-5 країн за індексом ефективності логістики. Україна, натомість, посідає 79-те місце у цьому рейтингу (Додаток А). Індекс включає оцінки по шести ключовим параметрам, таким як ефективність процесу оформлення органами прикордонного контролю, якість торгової і транспортної інфраструктури, легкість організації поставок за конкурентоспроможними цінами, компетентність і якість логістичних послуг, здатність прокладати маршрути і відстежувати вантажі, а також своєчасність відвантаження в напрямку призначення в запланований або очікуваний час доставки [35]. У всіх цих показниках Україна відстає від Нідерландів майже на половину. Тому для кращого вивчення змін індексних показників та їх динаміки ми розглянемо дані за останні роки цих країн (Таблиця 2.2).

Таблиця 2.2.

Динаміка індексу ефективності логістики за 2014-2023 рр

Країна	2014		2016		2018		2022		2023	
	Рейтин	Оцінка	Рейтин	Оцінка	Рейтин	Оцінка	Рейтин	Оцінка	Рейтин	Оцінка
Нідерланди	2	4,5	4	4,19	6	4,2	5	4,2	3	4,1
Україна	61	2,98	80	2,74	66	2,83	75	2,4	79	2,7

Джерело: складено автором за матеріалами [30;31](Додаток А)

Тож, проаналізувавши дані з 2014 по 2023 рр. Ми можемо сказати, що Нідерланди, весь час лишалися в топ-5 за рейтингом, лише у 2018 році вони посіли 6 місце. Можливо це було спричинено зміною митних правил та процедур митного контролю. Але в цілому Нідерланди мають гарні показники за всіма параметрами. Україна має гірші показники ніж Нідерланди. Най важчий рік для

України за рейтингом був 2016. Вона посіла 80 місце з 139 можливих. Також найкращі показники були 2014 та 2018 роках. Україна посіла 61 та 66 місця у рейтингу PLI. Загалом можна побачити, що Нідерланди показали стабільну та високу якість логістичних процесів протягом цього періоду, тоді як Україна має проблеми з покращенням свого індексу логістики.(Додаток А)

Таблиця 2.3.

Можливі причини перепадів у рейтингу для України

Назва	Опис
Інфраструктура	Недостатня розвиненість та обслуговування транспортної інфраструктури може призвести до затримок у поставках та підвищення витрат.
Процедури митного контролю	Складні та тривалі процедури митного контролю можуть сповільнювати переміщення товарів через кордон та збільшувати адміністративні витрати.
Ефективність логістичних послуг	Низька якість логістичних послуг, таких як складське обслуговування чи транспортування, може впливати на загальну продуктивність логістичних ланцюгів.

Джерело: складено автором за матеріалами [32;36]

Відмінність України від Нідерландів полягає в різниці розвиненості їх логістичних систем. Нідерланди вже мають добре розвинену та ефективну логістичну інфраструктуру, що дозволяє їм забезпечувати швидкі та надійні поставки. У той час як Україна стикається з викликами у покращенні своїх логістичних процесів та інфраструктури.

Для покращення своїх показників Україна може вжити наступні заходи:

1. Інвестування у розвиток і модернізацію транспортної інфраструктури для забезпечення швидких та ефективних поставок.
2. Спрощення митних процедур та впровадження сучасних технологій для прискорення проходження кордону.
3. Покращення якості логістичних послуг шляхом підвищення кваліфікації персоналу та впровадження сучасних технологій у логістиці.

Ці заходи можуть допомогти Україні покращити свої показники логістичного індексу та стати більш конкурентоспроможною на міжнародному ринку. Нідерланди становлять значний торговельний партнер для України, маючи 11-е місце у рейтингу найбільших ринків експорту для українських товарів з часткою 2,4% від загального. Однак, їхнє місце у рейтингу імпортерів в Україну набагато скромніше - 16-е місце з часткою 1,2% [18].

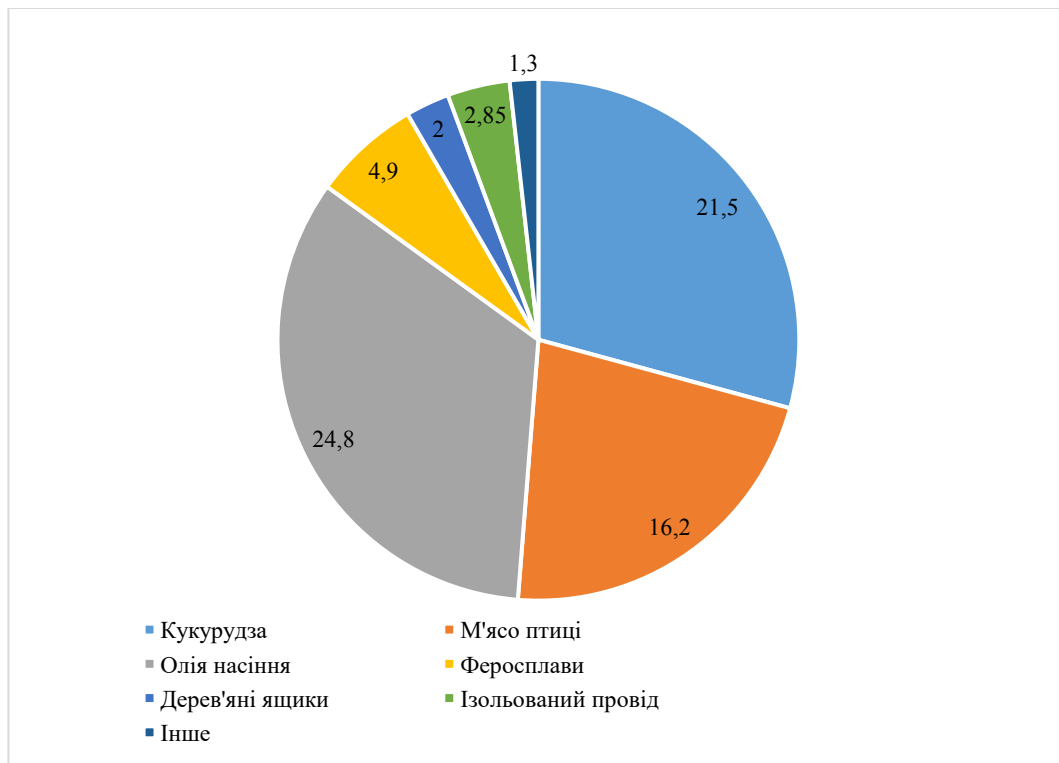

Рис.2.8.: Експорт з України до Нідерландів 2022р.

Джерело: складено автором за матеріалами [33;34]

У 2022 році Україна відправила до Нідерландів товарів на суму 1,55 млрд.дол.США. Серед основних продуктів, які були відправлені до Нідерландів, були олія (384 млн. дол. США), кукурудза (334 млн. дол. США) і м'ясо птиці (252 млн. дол. США). Протягом останніх 27 років експорт з України до Нідерландів зріс на 13% щорічно, починаючи з 57,1 млн. дол. США у 1995 році і досягаючи 1,55 млрд. дол. США у 2022 році.

Очевидно, що ні Україна, ні Нідерланди не є основними торговельними партнерами один для одного на сьогоднішній день, зокрема це відображено в статистиці з боку Нідерландів. Проте, ця ситуація відкриває широкі можливості для подальшого розвитку торговельних відносин між країнами, особливо враховуючи розмір і економічний потенціал України в Європі [29]

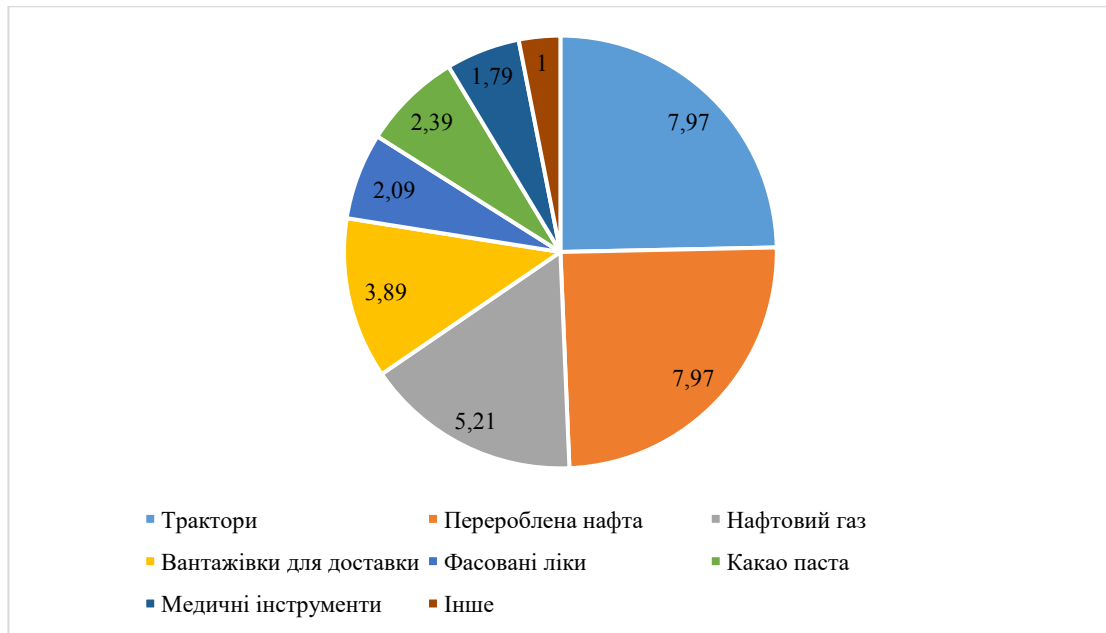

Рис.2.9. Основні товарів, що експортуються з Нідерландів в Україну 2022р.

Джерело: складено автором за матеріалами [33]

У 2022 році Нідерланди відправили до України товарів на суму 1,17 млрд. дол. США. Серед основних продуктів, які були експортовані в Україну з Нідерландів, були трактори (93,5 млн. дол. США), нафта (93,5 млн. дол. США) і нафтовий газ (61,1 млн. дол. США). Протягом останніх 27 років експорт з Нідерландів до України збільшився на 7,7% щорічно, починаючи з 158 млн. дол. США у 1995 році і досягаючи 1,17 млрд. дол. США у 2022 році.

У 2022 році Україна посіла 43 місце за Індексом економічного розвитку (ЕІ 0,5), а за загальним обсягом експорту (47,1 млрд. дол. США) – 61 місце. Того ж

року Нідерланди посіли 20 місце за індексом економічного розвитку (ЕІ 1.1) і 6 місце за загальним обсягом експорту (674 млрд. дол. США).

Як показує аналіз, нідерландські товари, які експортуються до України, переважно є готовою продукцією з високою доданою вартістю, такими як продукція машинобудування, медичні засоби, продукція хімічної промисловості та інші, а також какао, шоколад і квіти, для яких Нідерланди є важливим світовим торговельним ринком. Україна, у свою чергу, активно використовує свої переваги в сільському господарстві і харчовій промисловості, а також металургійному секторі, де вона має сильні позиції. Проте Україна може також зайняти певні ніші на ринку машинобудування, оскільки частина таких продуктів вже демонструє попит на нідерландському ринку.

Щодо послуг, які надаються між Нідерландами та Україною, варто зазначити, що в 2022 році Нідерланди посіли 18-те місце серед експортних ринків для України за обсягом торгівлі послугами, яка становила 107 млн. дол. США. У той же час Нідерланди були на 7-му місці за імпортом послуг до України, надавши послуги українським клієнтам на суму 139 млн. дол. США. Крім того, країни надають одна одній приблизно однакові обсяги бізнес-послуг (21% від загального обсягу). Україна також є важливим постачальником послуг у сфері ІТ (28% від загального обсягу), де вона має сильні позиції. [36]

Загалом в Україні діють 315 нідерландських компаній у різних секторах. Більша частина компаній, а саме 160 – це логістику і транспорт, фінансовий сектор, сервіс, інформаційні технології, харчова індустрія, енергетика та навколишнє середовище, будівництво та інфраструктура. А інші 150 компаній – це сільське господарство та продукти харчування [35;38].

Оскільки Україна є транспортним коридором між Західною Європою і Азією, вона забезпечує нідерландським клієнтам в основному логістично-транспортні послуги. Тому варто проаналізувати провідні нідерландські компанії, які активно співпрацюють з Україною у сфері міжнародної логістики.

До них належать Kuehne+Nagel, DB Schenker, DHL, Logistics Plus, Yusen Logistics. (Табл.2.4.)

Таблиця 2.4.

Найбільші логістичні компанії які співпрацюють з Україною та Нідерландами

Назва компанії	Діяльність
Kuehne+Nagel	Одна з найбільших логістичних компаній світу. Має представництва в Україні та Нідерландах, надає послуги з перевезень (авіа, морські, автомобільні), складування, митного оформлення.
DB Schenker	Міжнародний логістичний оператор, дочірня компанія Deutsche Bahn. Пропонує широкий спектр послуг, включаючи автомобільні, залізничні, авіа та морські перевезення, складські послуги, митне оформлення.
DHL	Світовий лідер експрес-доставки та логістики. Має представництва як в Україні, так і в Нідерландах, надає послуги кур'єрської доставки, складування, митного супроводу.
Logistics Plus	Міжнародна логістична компанія, що має офіси в Україні та Нідерландах. Спеціалізується на автомобільних, морських та залізничних перевезеннях, митному оформленні, складських операціях.
Yusen Logistics	Постачальник комплексних логістичних рішень. Наявність офісів в Україні та Нідерландах дозволяє надавати послуги з міжнародних перевезень, складування, митного супроводу.

Джерело: Складено автором за матеріалами [38]

Ключовими послугами, які надають ці компанії, є: міжнародні вантажні перевезення (авіа, морські, автомобільні, залізничні); складські та дистрибуційні послуги; митний супровід, оформлення документів; 3PL- та 4PL-послуги з управління ланцюгами поставок. (Табл.2.4.)

Нідерландські підприємства вже мають значний вплив в Україні, особливо у секторах сільського господарства, харчової промисловості, фінансів, логістики, ІТ, енергетики, будівництва та деревообробки. Українська зона вільної торгівлі з ЄС відкриє для них нові можливості для росту та розширення обсягів торгівлі з Європейським союзом [35].

Значну увагу слід приділити зоні митної торгівлі між Україною та ЄС. Відповідно до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, запровадження поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі (ПВ ЗВТ) передбачає поступове зниження та скасування ввізних мит на товари. ПВ ЗВТ також

передбачає зобов'язання України щодо проведення економічних реформ, включаючи технічне регулювання, санітарні та фітосанітарні заходи, підвищення стандартів якості та безпеки продукції [35].

Таблиця 2.5.

Митне оформлення імпортованих товарів, посилок

Країна відправлення	Тип відправлення	Вартість відправлення	ПДВ	Витрати на транспортування	Імпортні мита
Країна ЄС	Купівля	Необмежений	немає	немає	Немає
Країна, що не входить до ЄС	Купівля	До 150 євро	Так	Так	Немає
		Понад 150 євро	Так	Так	Так
	Подарунок	До 45 євро	Немає	Немає	Немає
		Понад 45 євро	Так	Так	Ні, якщо вартість не перевищує 150 євро

Джерело: складено автором за матеріалами [37]

Щодо ліміту безмитного ввезення до Нідерландів. Міжнародні відправлення зі значенням FOB (декларована вартість, без урахування доставки і страхування) до 150 євро ($\approx 179,23$ дол. США) не обкладаються митом, але обкладаються VAT-податком (ПДВ). Міжнародні відправлення зі значенням FOB вище цієї суми обкладаються і митом, і ПДВ. Також можливі додаткові нарахування за процедуру розмитнення. Для відправлень, які позначені як "продаж товару", необхідно прикріпляти до оболонки відправлення комерційний інвойс (Табл.2.5.). Міжнародні відправлення, що пересилаються між фізичними особами (C2C), вартістю до 45 євро ($\approx 53,7$ дол. США) з позначкою "подарунок" не обкладаються ні митом, ні ПДВ. [45] Коли ПВ ЗВІТ почав діяти, 80% нідерландського експорту в Україну було звільнено від мит, а середня ставка імпортного мита становитиме лише 2,9% (Табл.2.5.)

Через 10 років, понад 98% нідерландського експорту до України буде вільним від митного обкладання. Варто відзначити, що Нідерланди зберігатимуть

високий рівень тарифного захисту для українських імпортованих товарів. Навіть у 2026 році їхній ринок буде повністю відкритим лише на 78%, оскільки будуть залишені тарифи та квоти на деякі чутливі категорії товарів, зокрема, какао та шоколад (рис. 2.10) [19].

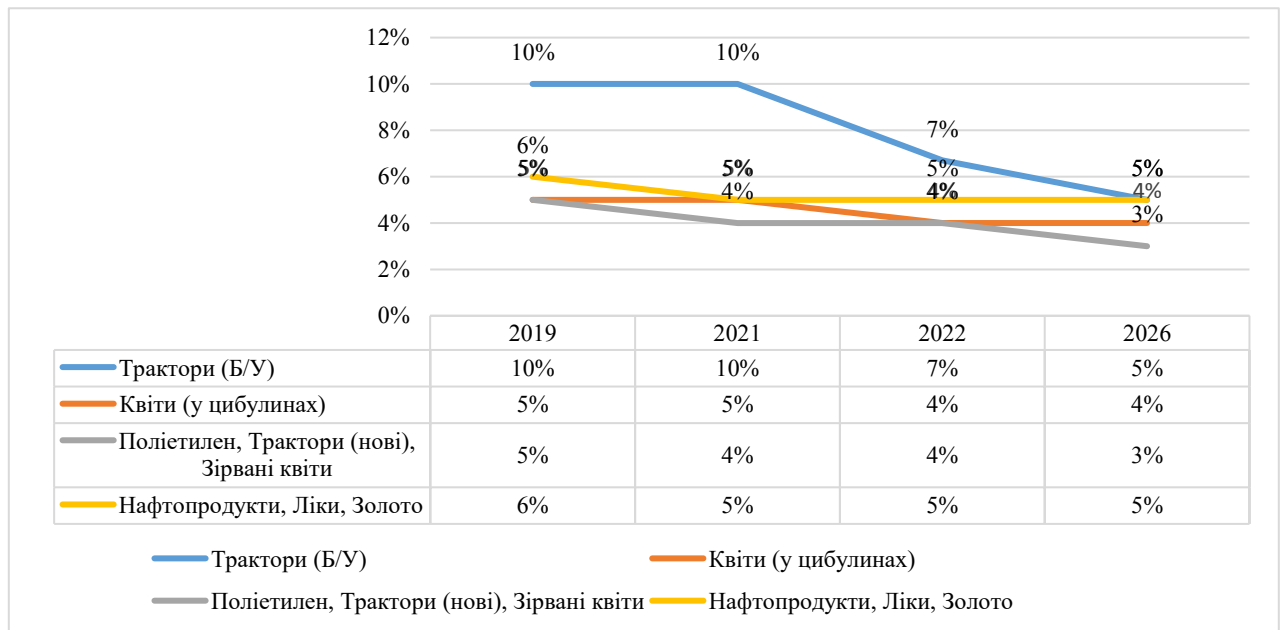

Рис.2.10 Зниження ставок мита на основні товари, що експортуються з Нідерландів до України, 2019 - 2026 рр.

Джерело: Складено автором за матеріалами [37]

Єдині категорії товарів, до яких Україна застосовує захисні мита у 2019 - 2026 році, це вживані трактори та цибулеві квіти, зокрема тюльпани.

Після того, як Україна прийме європейські стандарти у сфері регулювання бізнесу, процес торгівлі з Україною для нідерландських компаній буде аналогічним торгівлі з будь-якою іншою країною-членом ЄС, що зменшить витрати на її проведення. Компаніям, які мають намір торгувати з Україною, не буде потрібно більше вивчати правила, відмінності від європейських стандартів та процедури отримання сертифікатів на їхню продукцію, оскільки сертифікати, видані в Україні, будуть визнаватися в ЄС і навпаки.

Таблиця 2.6.

Аспекти, які взаємодіють у товарообороті між Україною та Нідерландами

Назва	Характеристика
Транспортні маршрути	Існують різні транспортні маршрути для переміщення товарів між Україною та Нідерландами, включаючи морський, автомобільний, залізничний та повітряний транспорт. Морський шлях може бути особливо важливим для великих обсягів товарів, тоді як повітряний транспорт може бути більш швидким, але виправдано використовувати його для високоцінних або термінових вантажів.
Транспортна інфраструктура	Інфраструктура транспортних засобів, таких як порти, автомобільні дороги, залізничні мережі та аеропорти, грає ключову роль у забезпеченні ефективного руху товарів між країнами. Розвинена транспортна інфраструктура обох країн сприяє покращенню логістичних процесів.
Митні процедури та регуляторні вимоги	Митні процедури та вимоги щодо митних декларацій, ліцензій та інші регуляторні аспекти можуть впливати на швидкість і ефективність міжнародних перевезень. Розуміння та відповідність цим вимогам важливо для забезпечення безперебійного руху товарів.
Технології та ІТ-рішення	Використання сучасних технологій та інформаційно-комунікаційних рішень може покращити відстеження вантажів, оптимізацію маршрутів, управління запасами та загальну ефективність логістичних процесів.
Конкурентність та економічні фактори	Рівень конкурентоспроможності між логістичними компаніями та ринкові умови можуть впливати на вартість та якість послуг з логістики між Україною та Нідерландами.

Джерело: складено автором за матеріалами [36;39]

Усі ці аспекти взаємодіють у складній системі, що визначає сучасний стан міжнародної логістики у товарообороті між Україною та Нідерландами. Розвиток і оптимізація цієї системи є важливим завданням для поліпшення ефективності та конкурентоспроможності обох країн [8].

Отже, всі реформи, пов'язані з ВП ЗВІТ, матимуть значний вплив на діяльність нідерландських компаній в Україні і значно сприятимуть їхньому успіху на нашому ринку. Те ж саме стосується і нідерландських компаній, які тільки розглядають можливість розширення своєї присутності на українському ринку, найбільшому в Європі з 43 млн споживачів.

Таким чином, враховуючи сучасний стан міжнародної логістики у товарообороті між Україною та Нідерландами відображає складну мережу

взаємодії між різними транспортними системами, інфраструктурою, регуляторними вимогами та технологіями. Розвиток цієї логістичної системи важливий для забезпечення безперебійного руху товарів та підтримки ефективного та конкурентоспроможного міжнародного товарообороту.

2.3. Перспективи розвитку міжнародної логістики у експортно-імпортних операціях між Україною та Нідерландами

Міжнародна логістика відіграє ключову роль у забезпеченні ефективного та безперебійного переміщення товарів між країнами, сприяючи розвитку торговельних зв'язків та економічному зростанню. У контексті взаємовідносин між Україною та Нідерландами, двома країнами, які мають значну торговельну активність та стратегічне партнерство, розвиток міжнародної логістики має важливе значення для забезпечення ефективності експортно-імпортних операцій [7].

Глобалізація економіки та її цифрова трансформація призвели до виникнення та стрімкого розвитку міжнародних та регіональних ланцюгів постачання. Ці процеси сприяли формуванню міжнародних транспортних коридорів на землі, воді та в повітряному просторі, які стали невід'ємною складовою глобальних ланцюгів постачання. Світ, що швидко глобалізується, акцентує увагу на всебічному розвитку комунікацій, які об'єднують країни та континенти. У результаті цього розвивається міжнародна логістика, яка визнається невід'ємною частиною управління глобальними ланцюгами постачання (SCM - Supply Chain Management).

Термін «міжнародна логістика» використовується в науковій та фаховій літературі відносно недавно, водночас термін «логістика» вже був широко застосований. Україна розглядає логістику як складову галузі знань «Управління та адміністрування», що досліджує управління матеріальними, фінансовими та

інформаційними потоками у адаптивних економічних системах з синергетичними зв'язками. Поняття логістики можна також розглядати як самостійну галузь економіки та як функцію управління бізнес-одиницею, що забезпечує переміщення та зберігання сировини, виробництво товарів та організацію їх постачання кінцевому споживачеві [6].

Знання та практичні навички в галузі міжнародної логістики сьогодні необхідні для фахівців з міжнародних економічних відносин, зовнішньоекономічної діяльності, міжнародного менеджменту українських та іноземних корпорацій, підприємств та інших суб'єктів господарювання.

Міжнародна логістика зосереджена на управлінні імпортом та експортом. Обміни організуються через міжнародні транспортні засоби з використанням відомих логістичних методів. Міжнародна логістика надає оптимізовані рішення для обміну товарами, підвищення продуктивності та збереження конкурентоспроможності в умовах глобалізації світової економіки. Промислові та торговельні компанії, відчуючи необхідність, активно вдосконалюють логістичні процеси.

З розширенням діяльності на різних сегментах світового ринку ефективна логістична підтримка виробничих та збутових операцій поза національними кордонами стає дуже важливою. Комплексні міжнародні заходи можуть бути успішно здійснені лише за умови наявності висококваліфікованого логістичного управління, що веде до зростання витрат у цій галузі [5].

Складні завдання, обмежений час, високі стандарти обслуговування, спілкування з іноземними партнерами та використання іноземних мов призводять до зростання витрат на міжнародну логістику порівняно з внутрішньою. Успіх в цих умовах залежить від наявності надійної міжнародної логістичної мережі, на яку можуть розраховувати покупці та продавці. Поширення стратегічної логістики на міжнародному рівні є домінуючою довгостроковою тенденцією.

Після вторгнення Росії в Україну та блокади українських морських портів Україна більше не може експортувати свої товари до решти світу звичайними маршрутами. Така ситуація загрожує глобальній продовольчій безпеці; виникла нагальна потреба в альтернативних маршрутах.

У контексті солідарності ЄС з Україною Єврокомісія має план дій щодо коридорів солідарності запропонував допомогти Україні експортувати її товари залізничним, автомобільним та внутрішнім водним транспортом. З серпня Чорноморська зернова ініціатива посередництва ООН уможливив додатковий експорт зерна морськими шляхами.

Коридори солідарності між ЄС та Україною стали рятівним кругом української економіки. Окрім дозволу на транспортування зерна, вони наразі є єдиним варіантом для України експортувати всю свою несільськогосподарську продукцію до решти світу та імпортувати товари першої необхідності, такі як пальне та гуманітарна допомога. [21]

Через всі ці події Україна почала скорочувати довжину ланцюгів постачання через прагнення максимально наблизити їх до країни виробництва або місця реалізації власного продукту.

Для трансформації зовнішньоторговельної політики України в контексті Угоди про вільну торгівлю з ЄС, необхідно:

1. Прискорити виконання Угоди про асоціацію, оскільки зволікання обмежують потенціал зони вільної торгівлі з ЄС, стримуючи інвестиції та економічне зростання.

2. Залучати інвестиції в аграрний сектор та переробну промисловість, щоб зменшити сировинну спрямованість українського експорту. Це також допоможе у виконанні технічних вимог до послуг в рамках Угоди про асоціацію.

3. Пріоритетом має стати інтеграція до єдиного цифрового ринку ЄС, розвиток електронного урядування та електронних послуг, гармонізація законодавства.

4. Для стимулювання зовнішньоекономічної діяльності, подолання соціально-економічних проблем та зміни сировинної спрямованості експорту, Україні необхідно інтегруватися в глобальні ланцюжки доданої вартості.

Перспективи розвитку міжнародної логістики у експортно-імпортних операціях між Україною та Нідерландами визначаються рядом факторів, які включають економічну стабільність, технологічний розвиток, інфраструктуру та торгові відносини між цими двома країнами.

Таблиця 2.7.

Перспективи розвитку міжнародної логістики у експортно-імпортних операціях між Україною та Нідерландами

Напрямок розвитку	Характеристика
Економічна стабільність	Нідерланди та Україна мають стабільні економіки, що сприяє розвитку міжнародної торгівлі. Це створює сприятливу підставу для розвитку логістичних відносин між ними.
Технологічний розвиток	Обидві країни відомі своїми інноваціями та передовими технологіями в галузі логістики. Використання сучасних технологій, таких як інтернет-платформи для відстеження вантажів та ефективне управління запасами, може сприяти покращенню процесів міжнародної логістики між цими країнами.
Інфраструктура	Нідерланди мають розвинену морську та повітряну інфраструктуру, а також ефективні системи транспорту та логістики. З іншого боку, Україна розташована на перехресті міжнародних транспортних маршрутів, що робить її привабливим пунктом для транзитної логістики.
Торгові відносини	Україна та Нідерланди є важливими торговельними партнерами. Збільшення обсягів торгівлі між цими країнами може призвести до розширення мережі логістичних послуг та оптимізації логістичних процесів.
Географічне розташування та транспортні зв'язки	Україна та Нідерланди знаходяться в безпосередній близькості один до одного, що забезпечує зручні та швидкі транспортні маршрути. Наявність морських портів, розвинутої автомобільної та залізничної інфраструктури в обох країнах сприяє ефективній логістиці
Наявність сильних логістичних операторів	Провідні нідерландські логістичні компанії, такі як Kuehne + Nagel, DSV, Geodis вже мають потужну присутність в Україні. Їх досвід, фінансові ресурси та технологічні можливості сприяють модернізації та розвитку галузі.

Джерело: складено автором за матеріалами [36;39]

У цілому, перспективи розвитку міжнародної логістики у експортно-імпортних операціях між Україною та Нідерландами є обіцяючими, особливо з урахуванням їхнього економічного потенціалу, технологічних можливостей та розвиненої інфраструктури [37].

Приклади з чіткими показниками, які вказують на перспективи розвитку міжнародної логістики у експортно-імпортних операціях між Україною та Нідерландами:

Обсяг торгівлі: зростання обсягу торгівлі між Україною та Нідерландами є показником підвищення попиту на логістичні послуги. Наприклад, за даними Державної служби статистики України, обсяг експорту з України до Нідерландів у 2022 році склав 4,2 мільярда доларів США, що на 18% більше, ніж у 2021 році. Таке зростання обсягів торгівлі свідчить про потенційне зростання потреб у логістичних послугах.

Інвестиції в інфраструктуру: збільшення інвестицій у розвиток транспортної та логістичної інфраструктури, як у Нідерландах, так і в Україні, є показником підвищення інтересу до оптимізації логістичних процесів. Наприклад, інвестиції в розвиток портів у Роттердамі та Одесі, а також у виробництво інноваційних логістичних рішень, сприяють покращенню інфраструктури та збільшенню ефективності логістичних операцій.

Запровадження нових технологій: впровадження сучасних технологій у сфері логістики, таких як штучний інтелект, Інтернет речей (IoT) та блокчейн, може значно полегшити процеси міжнародної торгівлі між Україною та Нідерландами. Наприклад, впровадження систем відстеження вантажів та автоматизація складських операцій може підвищити ефективність логістичних процесів та знизити витрати.

Розвиток логістичних послуг: збільшення конкуренції серед постачальників логістичних послуг і спеціалізованих компаній може призвести до появи нових та покращених послуг, спрямованих на задоволення потреб українських та

нідерландських підприємств. Наприклад, розвиток сервісів з мультимодальних перевезень, консолідації вантажів та логістичного консультування може стати ключовими напрямками у сфері міжнародної логістики [30].

Ці приклад свідчать про перспективи розвитку міжнародної логістики між Україною та Нідерландами та вказують на потенціал для подальшого зростання торгівлі та оптимізації логістичних процесів між цими двома країнами.

Таким чином, перспективи розвитку міжнародної логістики у експортно-імпортних операціях між Україною та Нідерландами є обіцяючими і визначаються кількома ключовими факторами. Зростання обсягу торгівлі між цими країнами, інвестиції в інфраструктуру, впровадження новітніх технологій та розвиток логістичних послуг є основними чинниками, що сприяють подальшій оптимізації та покращенню логістичних процесів.

Заходи з модернізації портової і транспортної інфраструктури, спрямовані на полегшення міжнародних перевезень, сприятимуть збільшенню ефективності та швидкості доставки вантажів між Україною та Нідерландами. Впровадження сучасних технологій у логістиці, таких як штучний інтелект та блокчейн, дозволить знизити витрати та підвищити точність управління ланцюгом постачання. Крім того, конкуренція серед постачальників логістичних послуг спонукає до інновацій та покращень, що призведе до появи нових, більш ефективних та конкурентоздатних сервісів.

Отже, розвиток міжнародної логістики між Україною та Нідерландами очікується буде сприяти підвищенню обсягів торгівлі, зменшенню витрат та покращенню якості обслуговування, що забезпечить взаємну вигоду та стимулюватиме економічний розвиток обох країн. Оптимізація процесів, використання сучасних технологій та регулярне оновлення інфраструктури є ключовими чинниками для подальшого покращення міжнародної логістики між Україною та Нідерландами, що сприятиме розвитку торговельних зв'язків між цими двома країнами.

Висновки до другого розділу

1. Аналіз торговельних відносин між Україною та Нідерландами підкреслює їх важливість і демонструє значний обсяг та різноманітність товарів і послуг, які обмінюються між цими двома країнами. Україна та Нідерланди співпрацюють у різних секторах економіки, від сільського господарства та промисловості до медицини та технологій. Економіка Нідерландів є стійкішою завдяки міцному ринку праці, підприємствам та значним державним витратам. Головними експортними групами з України в Нідерланди є зернові культури 35,4%, жири й олії тваринного або рослинного походження (33,1%), насіння і плоди олійних рослин (5,9%), м'ясо та їстівні субпродукти (6,9%), чорні метали (4,2%), деревина та вироби з деревини (2,7%). А головними імпортними групами є у 2022 року були: зернові культури (36%), жири та олії тваринного, рослинного або мікробного походження та продукти їх розщеплення; приготовлені харчові жири; воски тваринного або рослинного походження (19%), м'ясо та їстівні субпродукти (19%), насіння і плоди олійних рослин; інше насіння, плоди та зерна; технічні або лікарські рослини; солома і фураж (8%), деревина і вироби з дерева; деревне вугілля (8%).

Торгівля між Україною та Нідерландами досягла піку в 2021 році, ймовірно, через відновлення після пандемії COVID-19 та налагодження логістичних зв'язків. Однак, у 2022 році через повномасштабну війну в Україні експорт та імпорт знизилися до 1172 і 1376 млн дол. США відповідно. Тим не менш, у 2023 році показники знову почали зростати, що свідчить про тісну та плідну співпрацю у сфері експортно-імпорتنих операцій між Україною та Нідерландами.

2. Торговельні відносини між Україною та Нідерландами характеризуються високим рівнем організації та координації логістичних процесів, що сприяє ефективному переміщенню товарів. Упровадження новітніх технологій, оптимізація маршрутів та вдосконалення інфраструктури забезпечують швидкі

та надійні поставки. Аналіз показує, що Нідерланди є лідером за індексом ефективності логістики, посідаючи топ-5 країн, тоді як Україна займає 79 місце. Різниця зумовлена кращою інфраструктурою, ефективнішими процедурами митного контролю та логістичними послугами в Нідерландах. У 2022 році Україна експортувала до Нідерландів товарів на 1,55 млрд. дол. США, зокрема олію, кукурудзу та м'ясо птиці. За 27 років експорт з України до Нідерландів зріс на 13% щорічно. Натомість, експорт з Нідерландів до України сягнув 1,17 млрд. дол. США у 2022 році, включаючи трактори, нафту та нафтовий газ, збільшившись на 7,7% щорічно за 27 років. Економічний розвиток обох країн також демонструє суттєву різницю: Нідерланди посідають 20 місце за індексом економічного розвитку (ECI) та 6 місце за загальним обсягом експорту, тоді як Україна - 43 та 61 місця відповідно. Основні логістичні компанії, що співпрацюють з Україною та Нідерландами, включають Kuehne+Nagel, DB Schenker, DHL, Logistics Plus та Yusen Logistics.

Митне оформлення імпортованих товарів та посилок має певні особливості: міжнародні відправлення вартістю до 150 євро не обкладаються митом, але оподатковуються ПДВ, а відправлення дорожчі - обкладаються як митом, так і ПДВ. Міжнародні відправлення між фізичними особами вартістю до 45 євро, позначені як "подарунок", не оподатковуються. Якщо Україна прийме європейські стандарти регулювання бізнесу, торгівля з нею для нідерландських компаній стане аналогічною торгівлі з іншими країнами ЄС, що зменшить витрати.

3. У контексті міжнародної логістики у відносинах між Україною та Нідерландами відзначаються перспективи для подальшого розвитку. Збільшення торговельних обсягів та постійні інновації в цій сфері сприяють впровадженню нових технологій, підвищенню ефективності та конкурентоспроможності обох країн на міжнародному ринку. Ці тенденції свідчать про можливість поглиблення економічного співробітництва між Україною та Нідерландами у майбутньому.

Головні аспекти перспектив розвитку міжнародної логістики у цих країнах включають економічну стабільність, технологічний прогрес, розвиток інфраструктури, торгові відносини, географічне розташування та транспортні зв'язки, а також діяльність логістичних операторів.

Інвестиції в розвиток портів у Роттердамі та Одесі, а також впровадження інноваційних логістичних рішень сприяють поліпшенню інфраструктури та оптимізації логістичних операцій.

Застосування сучасних технологій, таких як штучний інтелект, Інтернет речей (IoT) та блокчейн, може значно спростити процеси міжнародної торгівлі між Україною та Нідерландами. Наприклад, впровадження систем відстеження вантажів та автоматизація складських операцій допоможе підвищити ефективність та знизити витрати.

Збільшення конкуренції серед постачальників логістичних послуг може призвести до появи нових та удосконалених послуг, спрямованих на задоволення потреб українських та нідерландських підприємств, таких як розвиток сервісів з мультимодальних перевезень, консолідації вантажів та логістичного консультування.

ВИСНОВКИ

1. Міжнародна логістика грає ключову роль у експортно-імпортних операціях, забезпечуючи ефективне переміщення товарів через різні країни від виробника до споживача. Це включає управління складами, транспортуванням, митними процедурами, страхуванням вантажів та інші аспекти, які забезпечують безперебійний потік товарів через міжнародні кордони.

У зв'язку зі складністю та масштабами міжнародних торговельних операцій, міжнародна логістика відіграє надзвичайно важливу роль у їх успішному виконанні. Вона включає в себе комплексний набір дій та процесів, спрямованих на забезпечення ефективного переміщення товарів з однієї країни до іншої.

Міжнародна логістика вирішує питання складського управління, що включає зберігання, управління запасами та оптимізацію ланцюга постачання, щоб забезпечити належний рівень запасів товарів та мінімізувати затримки у постачанні. Також вона координує транспортування, вибираючи оптимальні маршрути та види транспорту для швидкого та вартісно-ефективного переміщення товарів. Міжнародна логістика вирішує питання митних процедур та забезпечує відповідність міжнародним та національним регуляціям і стандартам. Крім того, міжнародна логістика включає управління ризиками, таке як страхування вантажів, щоб захистити від можливих втрат або пошкоджень під час транспортування.

2. Логістичне забезпечення у зовнішній торгівлі є ключовим чинником успішної міжнародної діяльності, яке дозволяє підприємствам розширювати свої ринки збуту, підвищувати ефективність та надійність поставок, а також збільшувати задоволення клієнтів і зміцнювати свою позицію на світовому ринку. Логістичне забезпечення у зовнішній торгівлі включає в себе комплекс заходів, спрямованих на організацію ефективного руху товарів від виробника до споживача через всі ланки постачання. Сутність логістичного забезпечення

полягає у плануванні, координації, контролі та оптимізації всіх ланок логістичного ланцюга з метою забезпечення найкращого рівня обслуговування клієнтів за мінімальних витрат. Це включає у себе такі аспекти, як складське управління, транспортування, митне оформлення, страхування, управління запасами та інші процеси, які допомагають забезпечити швидкий і безперебійний рух товарів через міжнародні кордони. Успішне логістичне забезпечення дозволяє підприємствам ефективно конкурувати на міжнародному ринку та забезпечує їх успішне функціонування на зовнішньоторговельних ринках.

В цілому, логістичне забезпечення у зовнішній торгівлі відіграє критичну роль у забезпеченні ефективності та надійності міжнародних торговельних операцій і впливає на конкурентоспроможність підприємств на міжнародному ринку.

3. Аналіз експортно-імпортних операцій між Україною та Нідерландами виявляє важливість торговельних відносин між цими двома країнами та показує значний обсяг торгівлі та різноманітність товарів та послуг, що перетинають кордон. Україна та Нідерланди взаємодіють у різних сферах економіки, від сільського господарства та промисловості до медицини та технологій.

Аналіз показує, що Україна експортує до Нідерландів переважно сільськогосподарську продукцію, машини та обладнання, а також продукти харчування. З іншого боку, Нідерланди постачають до України хімічні продукти, машини та техніку, а також медичне обладнання. Ці торговельні потоки сприяють розвитку обох країн та забезпечують обмін необхідними товарами та послугами.

Торговельні відносини між Україною та Нідерландами вказують на важливість їх економічних зв'язків та широкий спектр товарів і послуг, які обмінюються між цими країнами. Статистика показує значний обсяг експорту та імпорту між Україною та Нідерландами, а також різноманітність товарів, що перетинають кордон. Основні експортні групи з України до Нідерландів

включають зернові, жири та олії, насіння та плоди олійних рослин, м'ясо та їстівні субпродукти, чорні метали й деревину. Натомість, основні імпорتنі групи до України включають зернові, жири та олії, м'ясо, насіння олійних рослин і деревину.

4. Враховуючи сучасний стан міжнародної логістики у товарообороті між Україною та Нідерландами відображає складну мережу взаємодії між різними транспортними системами, інфраструктурою, регуляторними вимогами та технологіями. Розвиток цієї логістичної системи важливий для забезпечення безперебійного руху товарів та підтримки ефективного та конкурентоспроможного міжнародного товарообороту.

Результати аналізу індексу ефективності логістики показали, що Нідерланди входять у топ-5 країн за цим показником, тоді як Україна посідає 79 місце. Основні переваги Нідерландів полягають у розвиненій інфраструктурі, ефективних процедурах митного контролю та логістичних послугах.

У 2022 році обсяг експорту з України до Нідерландів склав 1,55 млрд. дол. США, а основними експортними продуктами були олія, кукурудза та м'ясо птиці. Схожим чином, у тому ж році Нідерланди експортували до України товарів на суму 1,17 млрд. дол. США, серед яких були трактори, нафта та нафтовий газ. Україна посіла 43 місце за індексом економічного розвитку у 2022 році, а Нідерланди – 20 місце. Логістичні компанії, які співпрацюють з Україною та Нідерландами, включають Kuehne+Nagel, DB Schenker, DHL, Logistics Plus, Yusen Logistics.

5. Перспективи розвитку міжнародної логістики у експортно-імпортних операціях між Україною та Нідерландами є обіцяючими і визначаються кількома ключовими факторами. Зростання обсягу торгівлі між цими країнами, інвестиції в інфраструктуру, впровадження новітніх технологій та розвиток логістичних послуг є основними чинниками, що сприяють подальшій оптимізації та покращенню логістичних процесів.

Заходи з модернізації портової і транспортної інфраструктури, спрямовані на полегшення міжнародних перевезень, сприятимуть збільшенню ефективності та швидкості доставки вантажів між Україною та Нідерландами. Впровадження сучасних технологій у логістиці, таких як штучний інтелект та блокчейн, дозволить знизити витрати та підвищити точність управління ланцюгом постачання.

Щодо майбутнього розвитку міжнародної логістики у торгівлі між Україною та Нідерландами, можна очікувати перспективний напрямок. Зростаючий торговий обмін та постійні інновації у цій галузі сприятимуть впровадженню нових технологій, підвищенню ефективності та конкурентоспроможності обох країн. Такі заходи можуть включати підтримку експортерів, зниження торговельних бар'єрів та сприяння інвестиціям у спільні проекти та ініціативи. Розвиток торгівлі між Україною та Нідерландами може сприяти стабільності та процвітанню обох країн у майбутньому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Альошинский, Є. С. Дослідження функціонування транспортного комплексу по доставці вантажів при міжнародних залізничних перевезеннях. Інформаційно керуючі системи на залізничному транспорті. 2020. №5-6. С. 26–30.
2. Андрій Длігач (2022). Економіка України та логістичний сектор під час війни: проблеми модернізації та перспективи. URL: <https://logist.fm/publications/ekonomika>
3. Бабенко В. Митне регулювання логістики в міжнародних економічних системах. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм, 2020, №10, С. 95-101. <https://doi.org/10.26565/2310-9513-2019-10-09>
4. Балабанова Л. В. Комерційна діяльність: маркетинг і логістика: навч. посіб. К.: Професіонал, 2020. 288 с.
5. Безугла Л. С., Юрченко Н. І., Ільченко Т. В., Пальчик І. М., Воловик Д. В. Логістика: навч. посібник. Дніпро: Пороги, 2021. 252 с.
6. Беневитський Ю. П'ять трендів міжнародної логістики у 2021 році. URL: <https://www.management.com.ua/tend/tend1290.html>
7. Борщевський Віктор Валентинович. Конвергенція у соціально-економічному просторі транскордонного регіону в умовах європейської інтеграції. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Kutsab-Bonk_Katazhyna/
8. Волік В.В. Правове регулювання транспортної діяльності в Україні: навч.-метод. посібник / За заг. ред. док. юрид. наук, професора М.Л. Шелухіна. Маріуполь: МДУ, 2020. 195 с.
9. Ганштель В.В. Синергічний ефект маркетингово-логістичної інтеграції URL: <http://www.spilnota.net.ua/ua/article/id-3293/>

10. Галкін А. С., Левада В. П., Давідіч Ю. А. та ін. Міжнародні перевезення: теорія та практика: навч. посібник: у 2 кн. Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова. 2020. Кн. 1. 182 с.
11. Горбенко О. В. Логістика : навчальний посібник. Київ: Знання, 2020. 315 с. Abele, E., Boltze M., Pfohl H.-C. Dynamic and Seamless Integration of Production, Logistics and Traffic: Fundamentals of Interdisciplinary Decision Support. Springer International Publishing, 2017.
12. Григорак М.Ю. Інтелектуалізація ринку логістичних послуг: концепції, методологія, компетентність. Монографія. Київ: Сік Груп Україна. 2021. URL: <https://dspace.nau.edu.ua/handle/NAU/47077>
13. Григорак М.Ю., Карпунь О.В., Катерна О.К., Молчанова К.М. Логістика постачання, виробництва і дистрибуції: навчальний посібник. Київ: НАУ, 2022. 364 с.
14. Гужевська Л. А. Митна логістика: сьогодення та перспективи. Управління проектами, системний аналіз і логістика. Технічна серія. 2022. Вип. 8. С. 34-37. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Upsal_2022_8_10
15. Гукалюк А.Ф. Удосконалення ланцюгів постачання в умовах трендів міжнародного бізнесу. Економічний аналіз. 2022. Т. 21, № 2. С. 48-54. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecan_2022_21%282%29__9
16. Гуренко А.В. Вплив сучасних інформаційних технологій на розвиток маркетингової логістики. Менеджер. № 4 (85). 2019 р. С. 39-47. URL: <file:///C:/Users/User/Desktop/72-Article%20Text-258-1-10-20200110.pdf>
17. Данько М. І. Розробка методики розрахунку прогновної оцінки по затримкам вагонів на прикордонних передавальних залізничних станціях. Восточноевропейский журнал передовых технологий. Харьков, 2020. № 5/2 (29). С. 61–65.
18. Дергачов В. А. Міжнародні економічні відносини: підручник для вузів. М.: ЮНІТІ-ДАНА, 2022. 368с. URL: <http://www.dergachev.ru/book-10/16.html>

19. Євразійські транспортні коридори. URL: <http://flot2022.com/file/show/potentialEnemyFlot/30358>
20. Закон України про «Додатковий протокол до Конвенції про договір міжнародного автомобільного перевезення вантажів (КДПВ) про електронну накладну». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_001-08#n2
21. Офіційний сайт The OECD analytical AMNE database - Multinational enterprises and global value chains . URL: <https://www.oecd.org/sti/ind/analytical-amne-database.htm>
22. Закупівельна логістика. URL: <https://mk.nmu.org.ua/ua/source/Logisticl4.pdf>
23. Індекс тарифів на залізничні перевезення. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/index/railprice/>
24. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. Режим доступу: mof.gov.ua
25. Економіка Нідерландів у 2023 р. Режим доступу: Nederlandse economie in zicht - Economische groei valt flink terug in 2023 - ABN AMRO Bank
26. МВФ: База даних World Economic Outlook (WEO),2022. Режим доступу: <https://public.knoema.com/rwidmdc/imf-world-economic-outlook-weo-database-october-2022>
27. Інформація від уряду Нідерландів. Режим доступу: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/verantwoordingsdag/rijksjaarsverslag-economische-situatie>
28. Дія, Експортний напрям, Нідерланди. Режим доступу: <https://export.gov.ua/country/100-niderlandi>
29. Посольство України в Королівстві Нідерланди. Режим доступу: <https://netherlands.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/ukrayina-niderlandi/142-torgovelyno->

jekonomichne-spivrobitnictvo-mizh-ukrajinoju-ta-niderlandami/dvostoronnye-torgovelnе-ekonomichne-spivrobitnictvo-torgivlya-ta-investiciyi

30. Світовий банк, Індекс ефективності логістики (LPI). Режим доступу: <https://lpi.worldbank.org/international/global>

31. Україна - Індекс ефективності логістики, Trading economics. Режим доступу: <https://tradingeconomics.com/ukraine/logistics-performance-index-ease-of-arranging-competitively-priced-shipments-1-low-to-5-high-wb-data.html>

32. Логістична торгівля в глобальній економіці 2023р. Режим доступу: https://lpi.worldbank.org/sites/default/files/2023-04/LPI_2023_report_with_layout.pdf

33. ОЕС (Обсерваторія економічної складності Україна/Нідерланди) Режим доступу: <https://oec.world/en/profile/bilateral-country/ukr/partner/nld>

34. Світовий ринок автомобільної логістики за логістичним обслуговуванням, за прогнозом на 2028р. Режим доступу: Automotive Logistics Market Size, Share, Demand, Growth, Opportunity & Forecast 2028 (databridgemarketresearch.com)

35. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. Зона вільної торгівлі між Україною та ЄС. Режим доступу: <https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/posolstvo/torgovelnо-ekonomichne-spivrobitnictvo-ukrayina-yes/zona-vilnoyi-torgivli-mizh-ukrayinoyu-ta-yes>

36. ОЕС (Обсерваторія економічної складності Україна/Нідерланди) <https://oec.world/en/profile/hs/tractors>

37. Все про збори за митне оформлення ЄС. Режим доступу: <https://www.postnl.nl/en/receiving/parcels/receiving-from-abroad/>

38. Офіційний сайт Європейського Союзу: Режим доступу: https://transport.ec.europa.eu/ukraine/keeping-ukrainian-goods-moving_nl

39. «Посібник з експорту ягід та фруктів до Нідерландів і Німеччини» «Ягідництво України» за підтримки Програми USAID «Конкурентоспроможна

економіка

України»

(КЕУ).

https://investincherkasyregion.gov.ua/sites/default/files/posibnyk_z_eksportu_yagid_ta_fruktiv_do_niderlandiv_ta_nimechchyny_2021.pdf

40. Кваліфікаційна робота: методичні рекомендації до виконання для студентів спеціальності «Міжнародні економічні відносини»; перший (бакалаврський) рівень вищої освіти / уклад. Л. І. Григорова-Беренда, Н. А. Казакова, С. А. Касьян, Н. В. Непрядкіна, О. В. Ханова. (5-те вид., перероб. і доп.) Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2019. 38 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Рейтинг та складові індексу ефективності логістики Нідерландів та України у 2023 р.

APPE

2023 LPI results

Economy	LPI				Customs		Infrastructure		International shipments		Logistics competence and equality		Timeliness		Tracking and tracing	
	Grouped rank	Score	Lower bound	Upper bound	Score	Grouped rank	Score	Grouped rank	Score	Grouped rank	Score	Grouped rank	Score	Grouped rank	Score	Grouped rank
Singapore	1	4.3	4.2	4.4	4.2	1	4.6	1	4.0	2	4.4	1	4.3	1	4.4	1
Finland	2	4.2	4.0	4.4	4.0	4	4.2	5	4.1	1	4.2	3	4.3	1	4.2	3
Denmark	3	4.1	4.0	4.2	4.1	2	4.1	9	3.6	14	4.1	9	4.1	10	4.3	2
Germany	3	4.1	4.0	4.2	3.9	7	4.3	3	3.7	8	4.2	3	4.1	10	4.2	3
Netherlands	3	4.1	4.0	4.2	3.9	7	4.2	5	3.7	8	4.2	3	4.0	17	4.2	3
Switzerland	3	4.1	4.0	4.2	4.1	2	4.4	2	3.6	14	4.3	2	4.2	4	4.2	3
Austria	7	4.0	3.8	4.2	3.7	14	3.9	16	3.8	4	4.0	11	4.3	1	4.2	3
Belgium	7	4.0	3.9	4.1	3.9	7	4.1	9	3.8	4	4.2	3	4.2	4	4.0	16
Canada	7	4.0	3.9	4.1	4.0	4	4.3	3	3.6	14	4.2	3	4.1	10	4.1	11

Economy	LPI				Customs		Infrastructure		International shipments		Logistics competence and equality		Timeliness		Tracking and tracing	
	Grouped rank	Score	Lower bound	Upper bound	Score	Grouped rank	Score	Grouped rank	Score	Grouped rank	Score	Grouped rank	Score	Grouped rank	Score	Grouped rank
Paraguay	79	2.7	2.5	2.9	2.4	90	2.5	80	2.7	85	2.6	92	3.0	87	2.8	80
Ukraine	79	2.7	2.4	3.0	2.4	90	2.4	89	2.8	75	2.6	92	3.1	76	2.6	94
Bangladesh	88	2.6	2.3	2.9	2.3	101	2.3	108	2.6	91	2.7	81	3.0	87	2.4	105
Congo, Rep.	88	2.6	2.3	2.9	2.3	101	2.1	125	2.6	91	2.9	65	2.9	93	2.7	87
Dominican Republic	88	2.6	2.3	2.9	2.6	74	2.7	68	2.4	111	2.6	92	3.1	76	2.4	105
Guatemala	88	2.6	2.4	2.8	2.3	101	2.4	89	2.8	75	2.7	81	2.6	116	2.7	87
Guinea-Bissau	88	2.6	2.2	3.0	2.7	65	2.4	89	2.9	68	2.9	65	2.4	129	2.3	117
Mali	88	2.6	2.1	3.1	2.6	74	2.0	130	2.6	91	2.5	103	3.1	76	2.7	87